

Grupa Kapitałowa UNIMOT

Raport Roczny za 2019 r.
Sprawozdanie Skonsolidowane

25 marca 2020

RAPORT ROCZNY – SPRAWOZDANIE SKONSOLIDOWANE
SPIS TREŚCI:

1.	WYBRANE DANE FINANSOWE	3
2.	ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	4
3.	INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	9
3.1	INFORMACJE O GRUPIE	9
3.2	PODSTAWA SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	11
3.3	OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	14
3.4	SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE	25
4.	DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	30
4.1	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	30
4.2	KOSZTY WEDŁUG RODZAJÓW.....	30
4.3	KOSZTY SPRZEDANYCH PRODUKTÓW TOWARÓW I MATERIAŁÓW.....	30
4.4	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	30
4.5	POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO	30
4.6	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	31
4.7	KOSZTY FINANSOWE NETTO	31
4.8	PODATEK DOCHODOWY.....	31
4.9	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	32
4.10	PRAWO DO UŻYTKOWANIA AKTYWÓW	33
4.11	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	34
4.12	POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE	37
4.13	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO.....	38
4.14	ZAPASY	39
4.15	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE	39
4.16	NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	39
4.17	AKTYWA Z TYTUŁU UMÓW Z KLIENTAMI	40
4.18	POZOSTAŁE AKTYWA OBROTOWE	40
4.19	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	41
4.20	KAPITAŁ WŁASNY	41
4.21	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK, INNYCH INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH ORAZ KREDYTÓW W RACHUNKACH BIEŻĄCYCH	43
4.22	POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	45
4.23	ANALIZA UMÓW KREDYTÓW I POŻYCZEK	46
4.24	ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ.....	47
4.25	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	47
4.26	REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	48
4.27	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UMÓW Z KLIENTAMI	49
4.28	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE	49
4.29	INSTRUMENTY FINANSOWE	50
4.30	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	60
4.31	PODMIOTY POWIĄZANE	61
4.32	NOTA OBJAŚNIAJĄCA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	62
4.33	ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	63

1. WYBRANE DANE FINANSOWE

Wybrane dane ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego

	w tys. zł		w tys. euro	
	31.12.2019	Dane porównawcze*	31.12.2019	Dane porównawcze*
I. Przychody netto ze sprzedaży	4 445 420	3 370 994	1 033 386	790 033
II. Zysk/(strata) na działalności operacyjnej	68 744	727	15 980	170
III. Zysk/(strata) brutto	74 711	(221)	17 368	(52)
IV. Zysk/(strata) netto przypadający na właścicieli jednostki dominującej	60 407	110	14 042	26
V. Zysk/(strata) netto	59 923	(3 140)	13 930	(736)
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	23 946	(29 200)	5 567	(6 843)
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 580)	(1 090)	(1 065)	(255)
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(17 238)	(27 317)	(4 007)	(6 402)
IX. Przepływy pieniężne netto, razem	2 128	(57 607)	495	(13 501)
X. Aktywa, razem	687 120	603 285	161 353	140 299
XI. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	440 184	410 040	103 366	95 358
XII. Zobowiązania długoterminowe	21 005	13 679	4 932	3 181
XIII. Zobowiązania krótkoterminowe	419 179	396 361	98 433	92 177
XIV. Kapitał własny	246 936	193 245	57 987	44 941
XV. Kapitał zakładowy	8 198	8 198	1 925	1 907
XVI. Liczba akcji (w tys. szt.)	8 198	8 198	-	-
XVII. Zysk na jedną akcję zwykłą przypadający na właścicieli jednostki dominującej (w zł/euro)**	7,37	0,01	1,71	0,00
XVIII. Rozwodniony zysk/(strata) na jedną akcję zwykłą przypadający na właścicieli jednostki dominującej (w zł/euro)**	7,37	0,01	1,71	0,00
XIX. Wartość księgową na jedną akcję (w zł/euro)***	30,12	23,57	7,07	5,48
XX. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł/euro)***	30,12	23,57	7,07	5,48
XX. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/euro)	-	1,70	-	0,40

*Dane dla pozycji dotyczących sprawozdania z sytuacji finansowej prezentowane są na dzień 31 grudnia 2018 r. natomiast dla pozycji dotyczących sprawozdania z całkowitych dochodów i sprawozdania z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

** na 31.12.2019 r. liczba akcji użyta do wyliczenia zysku na jedną akcję zwykłą oraz rozwodnionego zysku na jedną akcję zwykłą wynosiła 8 198 tys. sztuk

** na 31.12.2018 r. liczba akcji użyta do wyliczenia zysku na jedną akcję zwykłą oraz rozwodnionego zysku na jedną akcję zwykłą wynosiła 8 198 tys. sztuk

*** na 31.12.2019 r. liczba akcji użyta do wyliczenia wartości księgowej oraz rozwodnionej wartości księgowej na jedną akcję wynosiła 8 198 tys. sztuk.

*** na 31.12.2018 r. liczba akcji użyta do wyliczenia wartości księgowej oraz rozwodnionej wartości księgowej na jedną akcję wynosiła 8 198 tys. sztuk

Wybrane dane finansowe przeliczono na walutę euro w następujący sposób:

Pozycje aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono na euro wg średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na 31.12.2019 r. 4,2585 zł/euro oraz dla danych porównawczych na 31.12.2018 r. 4,30 zł/euro.

Poszczególne pozycje dotyczące rachunku zysków i strat i innych całkowitych dochodów oraz przepływów pieniężnych przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień kalendarzowy poszczególnych miesięcy, który wyniósł odpowiednio 4,3018 zł/euro (2019 r.), 4,2669 zł/euro (2018 r.).

2. ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tysiącach złotych	Nota	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	4.9	39 343	45 825
Prawo do użytkowania aktywów	4.10	6 153	-
Wartości niematerialne	4.11	18 578	18 636
Pozostałe aktywa finansowe	4.12	2 916	391
Pochodne instrumenty finansowe	4.22	-	987
Pozostałe należności długoterminowe	4.15	2 224	3 753
Aktywa z tytułu umów z klientami	4.17	9 184	5 252
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4.13	1 995	1 916
Aktywa trwałe razem		80 393	76 760
Aktywa obrotowe			
Zapasy	4.14	239 258	190 500
Aktywa z tytułu umów z klientami	4.17	1 162	2 945
Należności handlowe oraz pozostałe należności	4.15	306 314	246 487
Pozostałe aktywa finansowe	4.12	3 537	141
Pochodne instrumenty finansowe	4.22	12 123	33 190
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.19	38 836	47 015
Pozostałe aktywa obrotowe	4.18	5 497	6 247
Aktywa obrotowe razem		606 727	526 525
AKTYWA RAZEM		687 120	603 285

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Adam Sikorski

Robert Brzozowski

Marek Moroz

Osoba sporządzająca sprawozdanie

Małgorzata Walnik

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (ciąg dalszy)

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	31.12.2019	31.12.2018
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	4.20	8 198	8 198
Pozostałe kapitały	4.20	181 140	174 437
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(127)	-
Wynik z lat ubiegłych i wynik roku bieżącego		57 725	4 841
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej		246 936	187 476
Udziały niekontrolujące		-	5 769
Kapitał własny ogółem		246 936	193 245
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	4.21	13 094	10 004
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4.25	185	167
Pochodne instrumenty finansowe	4.22	5 648	3 457
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4.13	2 078	51
Zobowiązania długoterminowe razem		21 005	13 679
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty w rachunku bieżącym	4.21	205 350	215 232
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	4.21	4 867	3 573
Pochodne instrumenty finansowe	4.22	2 421	8 365
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4.25	435	485
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		1 500	1 112
Rezerwy	4.26	-	830
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	4.27	3 070	13 390
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	4.28	201 536	153 374
Zobowiązania krótkoterminowe razem		419 179	396 361
Zobowiązania razem		440 184	410 040
PASYWA RAZEM		687 120	603 285

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Adam Sikorski

Robert Brzozowski

Marek Moroz

Osoba sporządzająca sprawozdanie

Małgorzata Walnik

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2018 - 31.12.2018
Przychody ze sprzedaży	4.1	4 450 180	3 367 462
Zyski/(straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż		(4 760)	3 532
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	4.3	(4 223 815)	(3 249 095)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		221 605	121 899
Pozostałe przychody operacyjne	4.4	2 204	2 871
Koszty sprzedaży	4.2	(128 150)	(93 937)
Koszty ogólnego zarządu	4.2	(26 063)	(23 431)
Pozostałe zyski/(straty) netto	4.5	927	464
Pozostałe koszty operacyjne	4.6	(1 779)	(7 139)
Zysk/(strata) na działalności operacyjnej		68 744	727
Przychody finansowe	4.7	15 168	7 530
Koszty finansowe	4.7	(9 201)	(8 478)
Przychody/(koszty) finansowe netto		5 967	(948)
Udział w wyniku netto jednostek powiązanych		-	-
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem		74 711	(221)
Podatek dochodowy	4.8	(14 788)	(2 919)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		59 923	(3 140)
w tym przypadający na:			
Właścicieli jednostki dominującej		60 407	110
Udziały niekontrolujące		(484)	(3 250)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		59 923	(3 140)
Pozostałe całkowite dochody, które zostaną reklasifikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków			
Wycena instrumentów zabezpieczających po uwzględnieniu efektu podatkowego		-	-
Inne całkowite dochody netto za rok obrotowy, po opodatkowaniu		-	-
Całkowite dochody ogółem za rok obrotowy		59 923	(3 140)
w tym przypadające na:			
Właścicieli jednostki dominującej		60 407	110
Udziały niekontrolujące		(484)	(3 250)
Całkowite dochody ogółem za rok obrotowy		59 923	(3 140)
Zysk/(strata) przypadająca na 1 akcję przypisana właścicielom jednostki dominującej (w zł)		7,37	0,01
Rozwodniona zysk/(strata) przypadająca na 1 akcję przypisana właścicielom jednostki dominującej (w zł)		7,37	0,01

Prezes Zarządu
Wiceprezes Zarządu
Wiceprezes Zarządu
Adam Sikorski
Robert Brzozowski
Marek Moroz
Osoba sporządzająca sprawozdanie
Małgorzata Walnik

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	01.01.2019 - 31.12.2019	01.01.2018 - 31.12.2018
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem		74 711	(221)
Korekty			
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	4.9	6 195	5 122
Amortyzacja wartości niematerialnych	4.11	247	411
Strata/(zysk) z tytułu różnic kursowych		297	6 567
Zysk/(strata) ze sprzedaży pozostałych inwestycji		(1 073)	-
(Zysk)/strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	4.5	(927)	(464)
Odsetki, koszty transakcyjne (dotyczące kredytów i pożyczek) i dywidendy, netto		8 797	8 013
Zmiana stanu należności	4.32	(57 231)	3 983
Zmiana stanu zapasów	4.32	(48 834)	42 687
Zmiana stanu aktywów z tytułu umów z klientami	4.17	(2 149)	(8 197)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu umów z klientami	4.27	(10 320)	13 390
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	4.32	48 725	(62 240)
Zmiana stanu aktywów/(zobowiązań) z tytułu instrumentów pochodnych		18 301	(36 726)
Zmiana stanu rezerw	4.32	2 027	(3 231)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	4.25	(32)	(67)
Odpis z tytułu utraty wartości firmy		-	572
Odpis z tytułu utraty wartości niematerialnych i prawnych		-	4 120
Podatek dochodowy (zapłacony)/zwrócony		(14 788)	(2 919)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		23 946	(29 200)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		3 188	1 485
Odsetki otrzymane		275	239
Wpływy z tytułu pożyczek		7 774	30
Inne wpływy/(wypływy) z działalności inwestycyjnej		(6)	-
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(1 883)	(2 488)
Nabycie wartości niematerialnych		(189)	-
Udzielone pożyczki		(11 214)	(105)
Nabycie pozostałych inwestycji		(2 525)	(251)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(4 580)	(1 090)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej			
Zaciągnięcie kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych		179	25 765
Nabycie udziałów w posiadanych jednostkach zależnych		(3 114)	-
Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych		(1 574)	(26 964)
Dywidendy wypłacone		-	(13 936)
Płatność zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(2 731)	(3 451)
Płatność zobowiązań z tytułu leasingu (inne umowy najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznanych)		(1 397)	-
Odsetki oraz koszty transakcyjne (dotyczące kredytów i pożyczek) zapłacone		(8 601)	(8 731)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(17 238)	(27 317)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		2 128	(57 607)
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(425)	(6 567)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		1 703	(64 174)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 1 stycznia	4.19	(168 217)	(104 043)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 31 grudnia	4.19	(166 514)	(168 217)

Prezes Zarządu
Wiceprezes Zarządu
Wiceprezes Zarządu
Adam Sikorski
Robert Brzozowski
Marek Moroz
Osoba sporządzająca sprawozdanie
Małgorzata Walnik

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Kapitał własny właścicieli Jednostki Dominującej									
w tysiącach złotych	Kapitał zakładowy	Kapitał z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	Pozostałe kapitały (w tym akcje własne)	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Wynik z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Suma	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018	8 198	-	163 100	-	9 299	20 705	201 302	9 019	210 321
Efekt zastosowania MSSF 15 i MSSF 9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dane skorygowane o wpływ MSSF 15 i MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 r.	8 198	-	163 100	-	9 299	20 705	201 302	9 019	210 321
Całkowite dochody za rok obrotowy	-	-	-	-	-	110	110	(3 250)	(3 140)
- Zysk/(strata) netto za okres	-	-	-	-	-	110	110	(3 250)	(3 140)
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej ujęte bezpośrednio w kapitale własnym									
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli	-	-	-	-	-	(13 936)	(13 936)	-	(13 936)
Dywidenda	-	-	-	-	-	(13 936)	(13 936)	-	(13 936)
Korekta wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	(4 568)	4 568	-	-	-
Przeniesienie zysku/(straty)	-	-	11 337	-	-	(11 337)	-	-	-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2018	8 198	-	174 437	-	4 731	110	187 476	5 769	193 245

Kapitał własny właścicieli Jednostki Dominującej									
w tysiącach złotych	Kapitał zakładowy	Kapitał z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	Pozostałe kapitały (w tym akcje własne)	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Wynik z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Suma	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2019	8 198	-	174 437	-	4 731	110	187 476	5 769	193 245
Efekt zastosowania MSSF 16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dane skorygowane o wpływ MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 r.	8 198	-	174 437	-	4 731	110	187 476	5 769	193 245
Całkowite dochody za rok obrotowy	-	-	-	-	-	60 407	60 407	(484)	59 923
- Zysk/(strata) netto za okres	-	-	-	-	-	60 407	60 407	(484)	59 923
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej ujęte bezpośrednio w kapitale własnym									
Zmiany w strukturze własnościowej jednostek podporządkowanych	-	-	-	-	(820)	-	(820)	(5 285)	(6 105)
Składniki innych całkowitych dochodów	-	-	-	(127)	-	-	(127)	-	(127)
Przeniesienie zysku/(straty)	-	-	6 703	-	(6 593)	(110)	-	-	-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2019	8 198	-	181 140	(127)	(2 682)	60 407	246 936	-	246 936

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Adam Sikorski

Robert Brzozowski

Marek Moroz

Osoba sporządzająca sprawozdanie

Małgorzata Walnik

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3. INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

3.1 INFORMACJE O GRUPIE

Unimot Spółka Akcyjna ("Unimot", "Spółka", "Jednostka Dominująca") z siedzibą w Zawadzkiem przy ul. Świerklańskiej 2A jest Jednostką Dominującą w Grupie Kapitałowej Unimot ("Grupa Kapitałowa", "Grupa"). Spółka została wpisana w dniu 29 marca 2011 r. do Rejestru Przedsiębiorców Sądu Rejonowego w Opolu VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000382244.

Akcje Unimot S.A. od dnia 7 marca 2017 r. notowane są na rynku regulowanym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej jest sprzedaż detaliczna i hurtowa paliw ciekłych i gazowych, produktów ropopochodnych, energii elektrycznej oraz rozwój i budowa sieci dystrybucji gazu ziemnego.

Na dzień bilansowy oraz na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, skład organów zarządczych i nadzorujących Jednostki Dominującej był następujący:

Skład Zarządu na dzień bilansowy oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego:

Adam Sikorski - Prezes Zarządu
Robert Brzozowski - Wiceprezes Zarządu
Marek Moroz - Wiceprezes Zarządu

Skład Rady Nadzorczej na dzień bilansowy oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego:

Andreas Golombek - Przewodniczący Rady Nadzorczej
Bogusław Satława – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Piotr Cieślak - Członek Rady Nadzorczej
Isaac Querub - Członek Rady Nadzorczej
Piotr Prusakiewicz - Członek Rady Nadzorczej
Ryszard Budzik - Członek Rady Nadzorczej
Dariusz Formela - Członek Rady Nadzorczej

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r. obejmuje sprawozdania finansowe Jednostki Dominującej oraz jej jednostek zależnych (zwanymi łącznie „Grupą”).

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Jednostka Dominująca Unimot S.A. posiadała bezpośrednio i pośrednio udziały w następujących spółkach zależnych:

Nazwa jednostki zależnej	Siedziba	Zakres podstawowej działalności jednostki	Posiadane udziały i prawa głosu	Data uzyskania kontroli
Unimot System Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	100,00%	20.01.2014
Blue LNG Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	100,00%	4.07.2014
Unimot Paliwa Sp. z o.o. *	Polska	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	16.11.2015
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja energii elektrycznej i paliw ciekłych	100,00%	30.12.2015
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. SK.A.	Polska	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	30.12.2015
Tradea Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja energii elektrycznej	100,00%	23.05.2016
Unimot Ukraine LLC	Ukraina	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	19.04.2018
Unimot Asia LLC	Chiny	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	04.09.2018
Unimot Energy LLC	Ukraina	dystrybucja energii elektrycznej	100,00%	02.04.2019

* zmiana nazwy spółki z Tankuj24.pl Sp. z o.o. na Unimot Paliwa Sp. z o.o. w dniu 28.03.2019 r.

W 2019 r. wystąpiły następujące zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy Kapitałowej Unimot:

Nabycia zrealizowane w 2019 r.:

- W dniu 27 marca 2019 r. Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w spółce Unimot Ukraine LLC obejmując 1000 nowych udziałów po 100 euro każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy spółki wzrósł o 100 tys. euro. Udział procentowy Jednostki Dominującej w Unimot Ukraine LLC nie zmienił się i wynosi 100%.
- W dniu 2 kwietnia 2019 r. Jednostka zależna Tradea Sp. z o.o. założyła spółkę zależną Unimot Energy LLC, do której wniosła kapitał zakładowy w wysokości 100 tys. euro. Udział Spółki Dominującej w Unimot Energy LLC wynosi 100%.
- W dniu 28 czerwca 2019 r. Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. obejmując 1000 nowych udziałów po 1 000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 1,0 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100%.
- W dniu 24 lipca 2019 r. Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. obejmując 1000 nowych udziałów po 1 000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 1,0 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100%.
- W dniu 30 sierpnia 2019 r. Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w spółce Unimot Ukraine LLC obejmując 1000 nowych udziałów po 100 euro każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy spółki wzrósł o 100 tys. euro. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot Ukraine LLC nie zmienił się i wynosi 100%.
- W dniu 23 października 2019 r. Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w Tradea Sp. z o.o. obejmując 2000 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 2,0 mln zł do łącznej wysokości 3,8 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Tradea Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100%.
- W dniu 24 grudnia 2019 r. Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w Tradea Sp. z o.o. obejmując 2000 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 2,0 mln zł do łącznej wysokości 5,8 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Tradea Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100%.
- W dniu 31 grudnia 2019 r. Jednostka Dominująca Unimot S.A. zawarła umowę częściowej dezinvestycji w obszarze gazu ziemnego, obejmującej przedsięwzięcie realizowane wspólnie z Blue Line Engineering S.A. na podstawie umowy inwestycyjnej z dnia 12 lutego 2014 r. wraz z późniejszymi aneksami.

Zgodnie z podpisaną umową Blue Line Engineering S.A. oraz Unimot S.A. przenieśli własność udziałów w spółkach:

- Blue Line Engineering S.A. przeniosła na rzecz Unimot S.A. posiadane udziały w spółce Unimot System Sp. z o.o. W wyniku przeprowadzonej transakcji Unimot S.A. objęła 15 676 nowych udziałów po 500 zł każdy w spółce Unimot System Sp. z o.o. Kapitał zakładowy tej spółki nie zmienił się. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot System Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniósł 100%. Udział pośredni Unimot S.A. w kapitale zakładowym spółki Blue LNG Sp. z o.o. w wyniku powyższej transakcji zmienił się i na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosi 100%.
- Jednostka Dominująca Unimot S.A. przeniosła na rzecz Blue Line Engineering S.A. posiadane udziały w spółce Blue Cold Sp. z o.o. Kapitał spółki Blue Cold Sp. z o.o. nie zmienił się. Udział procentowy Unimot S.A. w Blue Cold Sp. z o.o. zmienił się i wynosi 0%.

Połączenia zrealizowane w 2019 r.:

- W dniu 31 lipca 2019 r. zostało zarejestrowane w KRS połączenie spółki Blue LNG Sp. z o.o. ze spółką PPGW Sp. z o.o. Połączenie zostało dokonane poprzez przeniesienie całego majątku spółki PPGW Sp. z o.o. na spółkę Blue LNG Sp. z o.o. w zamian za udziały, które spółka Blue LNG Sp. z o.o. wydała wspólnikowi spółki PPGW Sp. z o.o. (Unimot System Sp. z o.o.). Udział procentowy Unimot System Sp. z o.o. w połączonym podmiocie wynosi 100%.

Zbycia zrealizowane w 2019 r.:

- Jednostka Dominująca Unimot S.A. przeniosła na rzecz Blue Line Engineering S.A. posiadane udziały w spółce Blue Cold Sp. z o.o. Kapitał spółki Blue Cold Sp. z o.o. nie zmienił się. Udział procentowy Unimot S.A. w Blue Cold Sp. z o.o. zmienił się i wynosi 0%.

Zmiany po dacie bilansowej:

W dniu 20 lutego 2020 r. Jednostka zależna Unimot System Sp. z o.o. dokonała podniesienia kapitału w spółce Blue LNG Sp. z o.o. obejmując 22 000 nowych udziałów po 100 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 2,2 mln zł do łącznej wysokości 3,96 mln zł. Udział procentowy Unimot System Sp. z o.o. w Blue LNG Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100%.

3.2 PODSTAWA SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

(a) Zasada kontynuacji działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień i za okres zakończony 31 grudnia 2019 r. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Unimot w dającej się przewidzieć przyszłości.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenia kontynuowania działalności przez Grupę Unimot.

(b) Oświadczenie zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy zastosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), obejmującymi Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) oraz Interpretacje Stałego Komitetu ds. Interpretacji (SKI) i Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (UE) i obowiązywały na dzień 31 grudnia 2019 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wycenianych w wartości godziwej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej do której należy Spółka, jako jednostka zależna sporządza Unimot Express Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Al. Ks. J. Poniatowskiego 1, 03-901 Warszawa.

MSSF UE zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi Interpretacje poza wymienionymi poniżej Standardami oraz Interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską, bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

Pewne nowe standardy, zmiany do standardów oraz interpretacji, które obowiązują lub będą obowiązywać dla okresów sprawozdawczych kończących się po 31 grudnia 2019 r., nie zostały uwzględnione do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Nowe standardy rachunkowości i interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF)

A. Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej za 2019 r.

a) MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca jest zobowiązany ująć:

(a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz

(b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyceniany jest w dacie rozpoczęcia według kosztu. W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia w wartości bieżącej pozostałych opłat leasingowych, zdyskontowanych przy użyciu krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy w dniu pierwszego zastosowania, ze stopami przyjętymi przez Grupę Unimot dla długości trwania umów oraz klas praw do użytkowania. Stopa dyskontowa zastosowana do zobowiązań leasingowych wycenionych na dzień 1 stycznia 2019 r. dla Grupy Unimot wyniosła 5 %.

Grupa podjęła decyzję o wdrożeniu MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r. przy zastosowaniu uproszczonego podejścia tj. retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania niniejszego standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania. Grupa nie przekształciła danych porównawczych, a efekt zastosowania niniejszego standardu nie spowodował korekty wyniku z lat ubiegłych.

Grupa dokonała korekty wartości prawa do użytkowania aktywów z uwagi na brak ujęcia w początkowej wycenie umowy leasingu związanej z umową dzierżawy jednej ze Stacji Paliw.

W wyniku przeprowadzonej analizy Grupa rozpoznała następujące prawa do użytkowania aktywów z dniem 1 stycznia 2019 r. wg podziału na bazowe składniki aktywów:

w tysiącach złotych	Dane opublikowane 01.01.2019	Zmiany 01.01.2019	Dane po zmianach 01.01.2019
Rzeczowe aktywa trwałe	4 468	1 373	5 841

W związku z powyższym zostało rozpoznano zobowiązanie z tytułu leasingu w poniższych wartościach w podziale na długo i krótkoterminowe zobowiązanie leasingowe:

w tysiącach złotych	Dane opublikowane 01.01.2019	Zmiany 01.01.2019	Dane po zmianach 01.01.2019
Zobowiązanie długoterminowe z tytułu leasingu (inne umowy najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznane)	3 493	970	4 463
Zobowiązanie krótkoterminowe z tytułu leasingu (inne umowy najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznane)	1 317	61	1 378

W związku z powyższym ujęciem nie było wpływu na wynik z lat ubiegłych.

b) Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem

Zmiany do MSSF 9 nie mają wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

c) Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” – wycena inwestycji długoterminowych

Zmiany do MSR 28 nie mają wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

d) Roczny program poprawek 2015 - 2017

- Zmiany do MSSF 3 „Połączenia jednostek” – wycena udziałów we wspólnej działalności w momencie objęcia kontroli,
- Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – brak wyceny we wspólnej działalności w momencie objęcia współkontroli,
- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – ujęcie konsekwencji podatkowych z tytułu wypłaty dywidendy,
- Zmiany do MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego” – kwalifikacja zobowiązań zaciągniętych specjalnie w celu pozyskania dostosowywanego składnika aktywów, w sytuacji gdy działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do użytkowania lub sprzedaży są zakończone w 2019 r.

Zmiany do Roczno programu poprawek 2015-2017 nie mają wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

e) Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – zmiany do programu określonych świadczeń

Zmiany do MSR 19 nie mają wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

f) KIMSF 23 „Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego”

Zmiany do KIMSF 23 nie mają wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

B. Opublikowane i zatwierdzone przez RMSR standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

- Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF (do stosowania po 1 stycznia 2020 r.)

Powyzsza zmiana nie będzie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

C. Opublikowane i niezatwierdzone przez RMSR standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

- Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” – definicja przedsięwzięcia (do stosowania po 1 stycznia 2020 r.),
- Zmiany do MSR 1 oraz MSR 8 – definicja terminu „istotny” (do stosowania po 1 stycznia 2020 r.),
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF 7 – reforma IBOR (do stosowania po 1 stycznia 2020 r.),
- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” (do stosowania po 1 stycznia 2021 r.).

D. Standardy i interpretacje, które nie zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską lub ich wdrożenie zostało odroczone w czasie:

- a) Zmiany do MSR 1 "Prezentacja sprawozdań finansowych" oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” w zakresie nowej definicji "istotności" - na dzień niniejszego sprawozdania zmiany nie zostały przez UE zatwierdzone,
- b) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe” - decyzją UE standard ten nie zostanie zatwierdzony,
- c) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami - zatwierdzenie tych zmian zostało odroczone.

c) Istotne oszacowania i osądy

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu Jednostki Dominującej dokonania profesjonalnych osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości księgowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Osądy, szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Istotne osądy oraz szacunki dokonywane przez Zarząd przy zastosowaniu MSSF UE zostały przedstawione w następujących notach:

- nota 3.2 – zasada kontynuacji działalności,
- nota 4.11 - test na utratę wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne, do których została alokowana wartość firmy,
- nota 4.13 – aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego oraz wykorzystanie strat podatkowych,
- nota 4.25 – zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych,
- nota 4.29 – wycena instrumentów finansowych,
- nota 4.30 – zobowiązania warunkowe.

d) Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej i walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN). Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zaprezentowano w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy, chyba że w konkretnych sytuacjach podano inaczej.

3.3 OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

Zasady polityki rachunkowości przedstawione poniżej zastosowano w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

a) Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje aktywa, zobowiązania, kapitał własny, przychody, koszty i przepływy środków pieniężnych Jednostki Dominującej i jej jednostek zależnych prezentowane w taki sposób, jakby należały one do pojedynczej jednostki i sporządzane były na ten sam dzień sprawozdawczy, co jednostkowe sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej przy zastosowaniu tych samych zasad rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach.

Spółki zależne konsolidowane są metodą pełną. Wspólne przedsięwzięcia oraz inwestycje w jednostki stowarzyszone wycenia się przy zastosowaniu metody praw własności.

W celu przeprowadzenia konsolidacji metodą pełną sumowane są wszystkie pozycje aktywów, pasywów, przychodów i kosztów sprawozdań Jednostki Dominującej i jej jednostek zależnych, a następnie przeprowadzane są odpowiednie zasady konsolidacyjne obejmujące przede wszystkim:

- określenie udziału niekontrolującego w zysku lub stracie netto jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- określenie i zaprezentowanie oddzielnie od kapitału własnego Jednostki Dominującej udziału niekontrolującego w aktywach netto jednostek zależnych,
- wyłączenie salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy,
- wyłączenie przychodów, kosztów oraz przepływów pieniężnych związanych z transakcjami wewnątrz Grupy, a także wszelkich zysków lub strat powstałych w ramach transakcji w Grupie.

Zgodnie z metodą praw własności w momencie początkowego ujęcia inwestycja w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu jest ujmowana według kosztu, a wartość księgowa jest powiększana lub pomniejszana, w celu ujęcia udziałów Grupy w zyskach lub stratach jednostki, w której dokonano inwestycji, odnotowanych przez nią po dacie nabycia. Udział Grupy w zysku lub stracie jednostki, w której dokonano inwestycji ujmuje się w zysku lub stracie Grupy w pozostałej działalności operacyjnej.

Inwestycje w jednostkach zależnych

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, w przypadku, gdy z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Przy ocenie stopnia kontroli bierze się pod uwagę wpływ istniejących i potencjalnych praw głosu, które na dzień sprawozdawczy mogą zostać zrealizowane lub mogą podlegać konwersji. Sprawozdania finansowe spółek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania kontroli nad spółką, aż do dnia jej efektywnego zbycia. Udziały niekontrolujące prezentuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jako kapitał własny przypadający udziałom niekontrolującym, oddzielnie od kapitału własnego przypadającego na akcjonariuszy Jednostki Dominującej.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Jednostki stowarzyszone są to jednostki gospodarcze, na których politykę operacyjną i finansową Grupa wywiera znaczący wpływ, ale nie sprawuje nad nimi kontroli ani współkontroli. Znaczący wpływ jest to władza pozwalająca na uczestniczenie w podejmowaniu decyzji na temat polityki finansowej i operacyjnej jednostki, w której dokonano inwestycji, niepolegająca jednak na sprawowaniu kontroli lub współkontroli nad polityką tej jednostki. Grupa wywiera znaczący wpływ, gdy posiada bezpośrednio lub pośrednio (np. poprzez jednostki zależne) 20% lub więcej praw głosu w jednostce, w której dokonano inwestycji, chyba, że można w sposób oczywisty wykazać, że jest inaczej. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych wykazywanych metodą praw własności, od momentu uzyskania znaczącego wpływu do momentu jego wygaśnięcia.

Połączenie jednostek gospodarczych

Połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą, w tym nabycie zorganizowanej części jednostki gospodarczej, ujmuje się poprzez sumowanie poszczególnych pozycji aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów łączonych spółek według stanu na dzień połączenia. Efekt połączenia jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą nie ma wpływu na skonsolidowane dane finansowe. Pozostałe połączenia jednostek gospodarczych rozliczane są metodą nabycia.

Zastosowanie tej metody polega na wykonaniu następujących czynności:

- zidentyfikowaniu jednostki przejmującej,
- ustaleniu dnia przejęcia,
- ujęciu i wycenie możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań oraz wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
- ujęciu i wycenie wartości firmy lub zysku z okazji nabycia.

b) Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w odpowiedniej walucie funkcjonalnej przy zastosowaniu kursu wymiany walut z dnia zawarcia transakcji. Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na walutę funkcjonalną na dzień sprawozdawczy według kursu wymiany obowiązującego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w wyniku finansowym. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej są przeliczane na walutę funkcjonalną według kursu wymiany obowiązującego w dniu dokonania transakcji. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane na walutę funkcjonalną według kursu wymiany obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w wyniku finansowym.

c) Rzeczowe aktywa trwałe

Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują zarówno środki trwałe, jak też środki trwałe w budowie. Wartość początkową rzeczowych aktywów trwałych ustala się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmują cenę zakupu składnika majątku (tj. kwotę należną sprzedającemu, pomniejszoną o podlegające odliczeniu podatki: od towarów i usług oraz akcyzowy), obciążenia o charakterze publicznoprawnym (w przypadku importu) oraz inne koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów.

Na koszt wytworzenia lub cenę nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych składają się także szacunkowe koszty jego demontażu i usunięcia oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w których się znajdował, a do których Spółka jest zobowiązana w związku z jego nabyciem lub wytworzeniem.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto tj. ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub wiarygodnie oszacowanego kosztu wytworzenia, pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości oraz dotacje do aktywów.

Koszty finansowania zewnętrznego dające się bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów wpływają na jego wartość początkową, jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Koszty te podlegają kapitalizacji, jeżeli wpływ korzyści ekonomicznych jest prawdopodobny oraz kwota tych kosztów może być ustalona w sposób wiarygodny.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się, jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te powinny być traktowane, jako odrębne składniki aktywów.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Wszystkie inne nakłady są ujmowane w wyniku finansowym, jako koszty w chwili poniesienia.

Amortyzacja

Rzeczowe aktywa trwałe, względnie ich istotne i odrębne części składowe, amortyzowane są metodą liniową od chwili, gdy są one dostępne do użytkowania, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do jego funkcjonowania, przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania z uwzględnieniem wartości końcowej. Grunty nie są amortyzowane. Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

– Budynki i budowle	od 10 do 40 lat
– Urządzenia techniczne i maszyny	od 2 do 40 lat
– Środki transportu	od 5 do 22 lat
– Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	od 1 do 30 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych środków trwałych jest przez Grupę corocznie weryfikowana. Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych.

d) Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Po początkowym ujęciu do aktywów użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego stosuje się zasady rachunkowości odpowiednie dla danej grupy rzeczowych aktywów trwałych.

Umowy leasingu niebędące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny, a aktywa użytkowane w ramach tych umów nie są rozpoznawane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Grupa ujmuje umowy dotyczące wieczystego użytkowania gruntów, jako umowy leasingu operacyjnego. Przedpłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujawnia się w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej. Przedpłaty te odpisuje się w wynik finansowy w okresie użytkowania gruntów.

e) Wartości niematerialne**Wartość firmy**

Wszelkie połączenia jednostek, z wyłączeniem jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, rozliczane są metodą nabycia. Wartość firmy wylicza się, jako nadwyżkę kosztów poniesionych w wyniku połączenia jednostek nad udziałem nabywcy w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto.

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość firmy jest alokowana do ośrodków generujących środki pieniężne i nie jest amortyzowana, ale podlega corocznym testom na utratę wartości. Straty z tytułu utraty wartości firmy nie odwraca się w kolejnym okresie.

W przypadku przejęć, dla których ustalono nadwyżkę możliwych do zidentyfikowania aktywów netto nad ceną nabycia, kwota ta jest bezpośrednio odnoszona w wynik finansowy.

Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich bezpośrednio związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych.

Pozostałe koszty prac rozwojowych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia. Aktywowane koszty prac rozwojowych są ujmowane, jako aktywa niematerialne w oparciu o ich cenę nabycia pomniejszone o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Inne wartości niematerialne

Inne wartości niematerialne nabyte przez Grupę początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia i wykazuje się w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto, tj. pomniejszonej o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w wyniku finansowym w momencie poniesienia.

Amortyzacja

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową, począwszy od chwili, gdy są one gotowe do użycia, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania. Wartość firmy i wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania podlegają corocznie testom na utratę wartości. Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartości niematerialne ujmuje się w pozostałej działalności operacyjnej.

Szacunkowy okres użytkowania wartości niematerialnych jest następujący:

– Koszty prac rozwojowych	od 5 do 15 lat
– Oprogramowanie komputerowe	od 2 do 5 lat
– Nabyte prawa majątkowe (koncesje, licencje, patenty)	od 2 do 30 lat
– Inne wartości niematerialne i prawne	2 lata

f) Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to nieruchomości posiadane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub do obydwu tych celów. Wartość początkowa nieruchomości inwestycyjnych ustalana jest w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Nieruchomości inwestycyjne amortyzowane są metodą liniową przez okres ich użytkowania, uwzględniając ich wartość rezydualną. Grunty nie są umarzane. Szacowany okres użyteczności nieruchomości inwestycyjnych jest taki sam jak rzeczowych aktywów trwałych opisanych w punkcie c) powyżej.

g) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub składniki grupy przeznaczonej do zbycia) są klasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość księgowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, która jest wysoce prawdopodobna, są one dostępne do natychmiastowej sprzedaży, a Zarząd zobowiązuje się do wypełnienia planu sprzedaży składnika aktywów (grupy do zbycia). Aktywa trwałe lub składniki grupy przeznaczonej do zbycia są ujmowane w kwocie niższej z ich wartości księgowej i wartości godziwej, pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, jeśli ich wartość księgowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie.

h) Aktywa i zobowiązania finansowe

Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu. Aktywa finansowe zakupione lub sprzedane w drodze standaryzowanej transakcji kupna lub sprzedaży odpowiednio ujmuje się lub zaprzestaje ich ujmowania na dzień zawarcia transakcji albo na dzień jej rozliczenia.

Grupa zaprzestaje ujmować składnik aktywów finansowych w momencie wygaśnięcia praw wynikających z umowy do otrzymywania przepływów pieniężnych z tego składnika aktywów lub do momentu, kiedy prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych z aktywa finansowego są przekazywane w transakcji przenoszącej zasadniczo wszystkie znaczące ryzyka i korzyści wynikające z ich własności. Każdy udział w przekazywanym składniku aktywów finansowych, który jest utworzony lub pozostaje w posiadaniu Grupy jest traktowany jako składnik aktywów lub zobowiązanie.

Grupa zaprzestaje ujmować składnik aktywów finansowych również w przypadku istotnej modyfikacji składnika aktywów finansowych, m.in. w przypadku gdy aneks do umowy aktywa finansowego spowoduje konieczność zmiany właściwej dla tego aktywa kategorii księgowej.

Aktywa i zobowiązania kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie, jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych i zamierza rozliczyć daną transakcję w wartościach netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, inne niż pochodne aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja aktywów finansowych określana jest w momencie początkowego ujęcia, w zależności od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych.

Zaliczenie aktywa finansowego do jednej z kategorii odbywa się na podstawie analizy dwóch równorzędnych kryteriów:

- modelu biznesowego Grupy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz
- charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych składnika aktywów finansowych.

Reklasyfikacja aktywów finansowych ma miejsce wyłącznie wtedy, gdy ulega zmianie model biznesowy określający sposób zarządzania tymi aktywami.

Instrumenty pochodne wbudowane w aktywa finansowe (w umowy zasadnicze nie stanowiące instrumentów pochodnych będące aktywami finansowymi) nie podlegają wydzieleniu – całość składnika aktywów finansowych klasyfikuje się w odpowiedniej kategorii księgowej zgodnie ze wskazanymi powyżej kryteriami.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to aktywa finansowe spełniające oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego cel zakłada utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Aktywa tej kategorii rozpoznaje się jako aktywa trwałe, pod warunkiem, że ich termin realizacji przekracza 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego. Takie aktywa początkowo ujmuje się w wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu wycenia się je według zamortyzowanego kosztu po pomniejszeniu o odpisy z tytułu utraty wartości.

Sprzedaż aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie może się odbyć pod warunkiem spełnienia określonych przez Grupę zasad zgodności sprzedaży z kryteriami modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy.

W przypadku usunięcia z bilansu aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, Grupa ujawnia analizę zysków lub strat ujętych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów i wynikających z zaprzestania ujmowania tych aktywów finansowych oraz informacje dotyczące przyczyn zaprzestania ujmowania tych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite to aktywa finansowe spełniające oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe tej kategorii są wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe dotyczące instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym. Na dzień wyłączenia składników aktywów finansowych z ksiąg rachunkowych, skumulowaną wartość zysków lub strat ujętych w kapitale własnym przenosi się do zysku lub straty bieżącego okresu.

Na moment początkowego ujęcia inwestycji w instrumenty kapitałowe nieprzeznaczonych do obrotu, Grupa może skorzystać z możliwości odnoszenia zmian ich wartości godziwej na kapitały własne, przy czym wybór ten jest nieodwołalny i dokonywany jest na poziomie pojedynczej inwestycji w instrument kapitałowy.

W przypadku wyznaczenia przez Grupę instrumentów kapitałowych do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite wszystkie zyski i straty z tytułu danego instrumentu, w tym zyski i straty z tytułu różnic kursowych (oprócz dochodów z dywidendy, które rozpoznawane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów), ujmowane są w innych całkowitych dochodach i Grupa nie ma możliwości ich reklasyfikacji do sprawozdania z całkowitych dochodów.

Aktywa tej kategorii rozpoznaje się jako aktywa trwałe, pod warunkiem, że ich termin realizacji przekracza 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to aktywa, które:

- nie spełniają kryteriów zaklasyfikowania do kategorii wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- zostały wyznaczone do tej kategorii decyzją Grupy w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe nie spełniają kryteriów zaklasyfikowania do innych kategorii (tj. są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy), jeżeli:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego cel nie zakłada utrzymywania aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (w szczególności gdy składnik aktywów finansowych ujmowany jest przez Grupę w celu generowania zysku z tytułu jego odsprzedaży lub jest instrumentem kapitałowym, którego Spółka nie wyznaczyła do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite), lub
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które nie są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Modyfikacje aktywów finansowych

W przypadku modyfikacji składnika aktywów niewycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy nieskutkującej wyłączeniem tego składnika aktywów z bilansu, Spółka ustala nową wartość bilansową brutto tego składnika po modyfikacji oraz odnosi zmianę tej wartości w stosunku do wartości bilansowej brutto sprzed modyfikacji do sprawozdania z całkowitych dochodów, jako wynik z tytułu modyfikacji aktywów finansowych.

MSSF 9 Instrumenty Finansowe - standard wprowadza: nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na koncepcji „straty oczekiwanej”, zmiany w zakresie zasad klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych (w szczególności aktywów finansowych) oraz wprowadza nowe podejście do rachunkowości zabezpieczeń. Grupa wdrożyła nowy standard, angażując aktywnie jednostki organizacyjne odpowiedzialne głównie za obszar rachunkowości i sprawozdawczości finansowej oraz zarządzanie ryzykiem.

Początkowa wycena

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają istotnego komponentu finansowania (ustalonego zgodnie z MSSF 15), w ich cenie transakcyjnej (zgodnie z definicją w MSSF 15).

Utrata wartości

Odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Przestankami wskazującymi, że należności handlowe utraciły wartość są: poważne problemy finansowe dłużnika, prawdopodobieństwo, że dłużnik ogłosi bankructwo lub będzie podmiotem finansowej reorganizacji, opóźnienia w spłatach. Kwotą odpisu stanowi różnica pomiędzy wartością księgową danego składnika aktywów a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej. W przypadku należności handlowych, które nie mają znaczącego elementu finansowania, Grupa stosuje podejście uproszczone wymagane w MSSF 9 i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia. Grupa stosuje matrycę odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych lub okresów przeterminowania.

Na każdy dzień sprawozdawczy Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia. Celem wymogów w zakresie utraty wartości jest ujęcie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia wszystkich instrumentów finansowych, w odniesieniu do których odnotowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia - niezależnie od tego, czy oceniane one były indywidualnie czy zbiorowo - biorąc pod uwagę wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości.

Grupa wycenia oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentów finansowych w sposób uwzględniający:

- nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników,
- wartość pieniądza w czasie oraz
- racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych.

Wartość księgową składnika aktywów ustala się za pomocą konta odpisów, a wysokość straty ujmuje się w wyniku finansowym w kosztach sprzedaży. W przypadku nieściągalności należności handlowych dokonuje się jej odpisu. Późniejsze spłaty uprzednio odpisanych należności uznaje się w pozycji kosztów sprzedaży w wyniku finansowym.

Zobowiązania finansowe

Spółka klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej.

i) Zapasy

Zapasy, w tym zapasy obowiązkowe są to: produkty, półprodukty i produkty w toku, towary i materiały.

Grupa na moment początkowego ujęcia dokonuje wyceny zapasów według ceny nabycia. Natomiast na koniec okresu sprawozdawczego Grupa, działając jako pośrednik w handlu towarami zgodnie z MSR 2 par. 3b, dokonuje wyceny bilansowej zapasów według wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Zmiana wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży zaprezentowana jest w koszcie sprzedanych towarów. Zidentyfikowane w wyniku inwentaryzacji nadwyżki lub braki w zapasach ujmowane są w koszcie sprzedanych produktów, towarów lub materiałów.

j) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i krótkoterminowe depozyty bankowe. Kredyty w rachunku bieżącym, które są płatne na żądanie i stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi Grupy są ujęte, jako składnik środków pieniężnych i ich ekwiwalentów dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Wycenę i rozchód środków pieniężnych w walutach obcych ustala się przy zastosowaniu metody FIFO.

k) Utrata wartości aktywów niefinansowych

Wartość księgową aktywów niefinansowych, innych niż zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest ocenie na każdy dzień sprawozdawczy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów. Wartość odzyskiwalna wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użytkowania jest szacowana na każdy dzień sprawozdawczy.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość księgową składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w wyniku finansowym. Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana, jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub ośrodków generujących środki pieniężne definiowana jest, jako większa z ich wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. W przypadku aktywów, które nie generują niezależnych przepływów pieniężnych wartość użytkowa szacowana jest dla najmniejszego identyfikowalnego ośrodka generującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów przynależy.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do szacowania wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości księgowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

I) Kapitał własny

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy Jednostki Dominującej jest kapitałem zakładowym Grupy. Kapitał podstawowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Kapitał z aktualizacji instrumentów finansowych

Kapitał z aktualizacji instrumentów finansowych związany jest z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Pozostałe kapitały

Na pozostałe kapitały składają się kapitał zapasowy i kapitał rezerwowy, akcje własne. Kapitał zapasowy tworzy się z odpisów z zysku netto zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych. Kapitał rezerwowy tworzy się z zysku netto na wypłatę dywidendy.

Dywidendy

Dywidendy ujmuje się, jako zobowiązanie w okresie, w którym zostały uchwalone.

Zakup akcji własnych

W przypadku zakupu akcji własnych, kwota zapłaty z tego tytułu wraz z kosztami bezpośrednimi przeprowadzenia transakcji, skorygowana o wpływ podatków, wykazywana jest, jako pomniejszenie kapitału własnego. Zakupione akcje własne są wykazywane w ramach pozostałych kapitałów. W momencie sprzedaży lub powtórnej emisji, otrzymane kwoty ujmuje się, jako zwiększenie kapitału własnego, a nadwyżka lub deficyt z transakcji jest prezentowany w kapitale własnym.

m) Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmuje się metodą efektywnej stopy procentowej w wyniku finansowym przez okres obowiązywania umów.

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawniania, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kapitału i odsetek, zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy. W przypadku leasingu finansowego rynkową stopę procentową szacuje się w oparciu o stopę procentową dla podobnego rodzaju umów leasingowych.

n) Świadczenia pracownicze

Program określonych świadczeń – odprawy emerytalne

Grupa rozpoznaje rezerwy na odprawy emerytalne i inne świadczenia pracownicze na podstawie wyceny aktuarialnej przeprowadzonej na dzień sprawozdawczy. Wycenę przeprowadza niezależny aktuariusz. Podstawa kalkulacji rezerw na świadczenia pracownicze jest określona przez wewnętrzne regulacje Grupy oraz inne obowiązujące przepisy prawne.

Wartość rezerw na świadczenia pracownicze określa się przy wykorzystaniu technik aktuarialnych i wymogów określonych w MSSF UE, a w szczególności w MSR 19 "Świadczenia pracownicze". Rezerwy wycenia się na poziomie wartości bieżącej przyszłych zobowiązań Grupy z tytułu świadczeń pracowniczych. Rezerwy kalkuluje się przy wykorzystaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, osobno dla każdego pracownika.

Podstawą kalkulacji rezerw przypadających na poszczególnych pracowników jest prognozowana wartość świadczenia, które Grupa jest zobligowana wypłacić na mocy regulacji wyszczególnionych powyżej. Wartość świadczenia prognozuje się do momentu nabycia świadczenia przez pracownika. Zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych określa się na podstawie przewidywanego wzrostu wartości świadczenia oraz proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika. Oszacowana wartość jest następnie dyskontowana na dzień sprawozdawczy.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w momencie wykonania świadczenia.

Grupa tworzy rezerwę w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych, jeśli Grupa jest prawnie lub zwyczajowo zobowiązana do takich wypłat na podstawie usług świadczonych przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać rzetelnie oszacowane.

o) Rezerwy

Rezerwy tworzone są, gdy na jednostce ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Wysokość rezerw jest weryfikowana na bieżąco w trakcie okresu sprawozdawczego w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień.

p) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania, w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług wycenia się na dzień ich powstania w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Zobowiązania bieżące nie są dyskontowane.

q) Przychody

Do przychodów Grupa zalicza się w szczególności:

- przychody ze sprzedaży paliw ciekłych,
- przychody ze sprzedaży paliw gazowych, w tym dystrybucji paliw gazowych,
- przychody ze sprzedaży energii elektrycznej.

Grupa ujmuje przychody w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego - zgodnie z oczekiwaniem Grupy - będzie uprawniona w zamian za te dobra lub usługi.

Ujęcie przychodu następuje w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Przychody ze sprzedaży paliwa gazowego, dystrybucji paliwa gazowego i sprzedaży energii elektrycznej - świadczone w sposób ciągły

Grupa przenosi kontrolę nad częścią świadczonych usług (polegających na dostawie paliwa gazowego i energii elektrycznej, świadczeniu usług dystrybucyjnych) w czasie, w ten sposób spełniając zobowiązania do świadczenia usług.

Za każdym razem, kiedy paliwo gazowe/energia elektryczna jest dostarczana i używana, pewna część świadczeń ulega przeniesieniu a zobowiązanie do wykonania świadczeń zostaje zrealizowane. Wartość usług przekazanych do danego momentu, w stosunku do pozostałych usług obiecanych w ramach umowy, obliczana jest w oparciu o metodę wynikową opartą na wykorzystaniu danej usługi. Wykorzystanie usługi w całym okresie rozliczeniowym może być traktowane łącznie, przez co zakumulowane przychody z okresu rozliczeniowego są ujmowane w ujęciu miesięcznym. Jeżeli Grupa ma prawo do otrzymania wynagrodzenia od klienta w kwocie, która odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane przez Grupę (np. w przypadku umowy na dostawę paliwa gazowego, w ramach której Grupa nalicza klientowi stałą kwotę za każdą MWh), Grupa ujmuje przychód w kwocie, którą ma prawo zafakturować.

Rozpoczęcie korzystania z usług jest momentem, kiedy Grupa rozpoczyna ujmowanie przychodów.

Wielkość przychodów ze sprzedaży paliwa gazowego/energii elektrycznej oraz usług dystrybucji paliwa gazowego wynika ze sprzedaży udokumentowanej fakturami VAT, powiększonej o dokonane doszacowanie dostarczonej a niezafakturowanej w danym okresie sprzedaży usług dystrybucji energii elektrycznej.

Doszacowanie sprzedaży jest dokonywane nie rzadziej niż na koniec okresu sprawozdawczego.

Przychody ze sprzedaży - dostawa produktów/usług rozliczanych w określonym momencie

Przychody z tytułu dostawy produktów/usług takich jak paliwa ciekłe, opłaty przyłączeniowe, sprzedaż praw majątkowych Grupa ujmuje w określonym momencie. Transfer kontroli następuje, gdy umowa pomiędzy stronami zostaje a produkty/towary zostają udostępnione klientowi lub zakończono realizację danej usługi.

Aby wskazać precyzyjnie moment przeniesienia kontroli, Grupa każdorazowo rozważa czy:

- Grupa ma bieżące prawo do zapłaty za składnik aktywów,
- klient posiada tytuł prawny do składnika aktywów,
- Grupa fizycznie przekazała składnik aktywów,
- klient ponosi istotne ryzyko i uzyskuje istotne korzyści wynikające z własności składnika aktywów,
- klient przyjął składnik aktywów.

Przychody ze sprzedaży - usługi świadczone w sposób ciągły - upływ czasu

Grupa przenosi kontrolę nad świadczonymi usługami (np. udzielone licencje) w czasie, w ten sposób spełniając zobowiązania do świadczenia usług.

Usługi takie są świadczone w sposób ciągły, a więc pewna część świadczeń podlega przeniesieniu w każdej chwili świadczenia usługi. Ponieważ wartość usług przekazanych klientowi nie różni się na przestrzeni poszczególnych okresów rozliczeniowych, Grupa ujmuje przychody z tytułu świadczonych usług w oparciu o miesięczne stałe płatności (niezależne od zużycia).

Ujęcie przychodów ze sprzedaży w kwocie wynagrodzenia netto (Grupa jako agent)

W przypadku umów kompleksowej dostawy paliwa gazowego, gdzie Grupa dostarcza paliwo gazowe oraz świadczy usługi dystrybucji, każdorazowo ocenie podlega, czy Grupa występuje w charakterze zleceniodawcy.

W przypadku, gdy w dostarczanie dóbr lub usług klientowi zaangażowany jest inny podmiot, Grupa określa, czy charakter przyrzeczenia Grupy stanowi zobowiązanie do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu określonych dóbr lub usług (w tym przypadku Grupa jest zleceniodawcą) czy też na zleceniu innemu podmiotowi dostarczenia tych dóbr lub usług (w tym przypadku Grupa jest pośrednikiem).

Jeśli Grupa będąca zleceniodawcą wypełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, ujmuje przychody w kwocie wynagrodzenia brutto, do którego - zgodnie z oczekiwaniem - będzie uprawniona w zamian za przekazane dobra lub usługi.

Jeśli Grupa będąca pośrednikiem wypełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, ujmuje przychody w kwocie jakiegokolwiek opłaty lub prowizji, do której - zgodnie z oczekiwaniem - będzie uprawniona w zamian za zapewnienie dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Opłata lub prowizja należna Grupie może być kwotą wynagrodzenia netto, które Grupa zachowuje po zapłaceniu innemu podmiotowi wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi dostarczane przez ten podmiot.

Grupa występuje w roli pośrednika pobierającego opłaty na rzecz innych uczestników rynku gazowego w umowach o świadczenie usługi dystrybucji w zakresie wybranych składników naliczanej opłaty za usługę dystrybucji. W konsekwencji, Grupa ujmuje przychody ze sprzedaży usług dystrybucji w wysokości pomniejszonej o koszt usług dystrybucji naliczony przez Operatora Sieci Dystrybucyjnej.

Aktywa z tytułu umowy

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Grupy do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Grupa przekazała klientowi.

W pozycji tej, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, prezentowane są w szczególności:

- doszacowania przychodów z tytułu dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej zrealizowanej w danym okresie, a jeszcze niezafakturowanej;
- aktywa dotyczące zrealizowanych i dostarczonych prac budowlanych, a jeszcze niezafakturowanych.

Zobowiązania z tytułu umowy

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Grupy do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.

W pozycji tej, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, prezentowane są w szczególności:

- otrzymane z góry wynagrodzenie z tytułu świadczeń niewykonanych jeszcze przez Grupę np. opłacone z góry opłaty abonamentowe i handlowe za dystrybucję, usługi wykonywane poprzez wykorzystanie gazomierzy przedpłatowych.

Zyski/(straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż

Zyski/(straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż obejmują zrealizowane transakcje na instrumentach pochodnych proporcjonalnie do sprzedawanego towaru.

Ponadto, przychodami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na zysk lub stratę okresu są:

pozostałe przychody operacyjne, pośrednio związane z prowadzoną działalnością, m.in.:

- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw, utworzonych uprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,
- przychody z tytułu odsetek od należności handlowych i innych,
- przychody z tytułu zwrotu poniesionych kosztów sądowych,
- otrzymane darowizny.

przychody finansowe, stanowiące głównie przychody związane z finansowaniem działalności:

- przychody oraz zyski z inwestycji finansowych,
- przychody z tytułu dywidend,
- zyski netto z tytułu różnic kursowych dotyczących aktywów finansowych,
- odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, dłużnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i udziałów.

r) Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru inaczej niż wycofanie środków właścicieli.

Koszty ujmuje się w zysku lub stracie na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych.

Koszt sprzedanych towarów i materiałów obejmuje:

- koszt sprzedanych towarów i materiałów,
- wycenę do wartości godziwej zapasów,
- wycenę bilansową rozrachunków,
- zrealizowane różnice kursowe,
- niedobory i nadwyżki inwentaryzacyjne,
- utworzenie i rozwiązanie rezerw na zapasy obowiązkowe.

Ponadto kosztami okresu sprawozdawczego wpływającymi na zysk lub stratę okresu są:

pozostałe koszty operacyjne związane pośrednio z prowadzoną działalnością, w tym w szczególności:

- utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary i odszkodowania oraz inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną,
- koszty z tytułu odsetek od zobowiązań handlowych i innych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,
- koszty postępowania sądowego,
- przekazane darowizny.

koszty finansowe związane z finansowaniem zewnętrznym działalności, w tym w szczególności:

- odsetki od kredytu bankowego w rachunku bieżącym,
- odsetki od krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, kredytów i innych źródeł finansowania,
- straty netto z tytułu różnic kursowych dotyczących aktywów finansowych,
- odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych, dostępnych do sprzedaży, pożyczek i udziałów.

s) Pozostałe zyski/straty netto

Za pozostałe zyski/straty netto uważa się m.in:

- zyski/straty netto z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

t) Leasing

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności z tytułu zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w wyniku finansowym liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w wyniku finansowym łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

Płatności z tytułu leasingu finansowego

Minimalne płatności leasingowe z tytułu leasingu finansowego są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowy oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiąca koszt finansowy jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

u) Podatek dochodowy bieżący i odroczony

Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Podatek dochodowy ujmowany jest w wyniku finansowym, za wyjątkiem kwot związanych z pozycjami ujętymi w innych całkowitych dochodach lub kapitale. Wówczas ujmuje się je odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub w kapitale.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych.

Podatek odroczony wyliczany jest przy zastosowaniu metody zobowiązania bilansowego, w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych, a ich wartością szacowaną dla celów podatkowych. Podatku odroczonego nie tworzy się na następujące różnice przejściowe: wartość firmy, początkowe ujęcie aktywów lub pasywów, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania, różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zrealizowane w dającej się przewidzieć przyszłości. Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach, co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień sprawozdawczy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

3.4 SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE

Na podstawie przeprowadzonej analizy struktury organizacyjnej Grupy, jej systemu sprawozdawczości wewnętrznej oraz funkcjonującego modelu zarządzania, Zarząd Jednostki Dominującej określił poniższe segmenty operacyjne. Zarząd Jednostki Dominującej rozpatruje działalność zarówno z perspektywy operacyjnej, jak i geograficznej.

Zarząd Jednostki Dominującej wyodrębnił następujące segmenty operacyjne:

1. **Obrót paliwami ciekłymi** - Grupa prowadzi hurtową i detaliczną sprzedaż oleju napędowego, gazu płynnego oraz biopaliw.
2. **Obrót paliwami gazowymi** - Grupa zajmuje się obrotem i dystrybucją gazu ziemnego (w tym LNG) za pośrednictwem TGE oraz własnych sieci dystrybucyjnych.
3. **Obrót energią elektryczną** - Grupa zajmuje się obrotem i dystrybucją energii elektrycznej.
4. **Pozostała działalność** – ten segment działalności Grupy obejmuje między innymi działalność związaną z prowadzeniem stacji paliw, sprzedażą olejów, asfaltów, działalnością usługową oraz finansową.
5. **Funkcje korporacyjne** – ten segment działalności Grupy obejmuje całość działań związanych z funkcjonowaniem spółek (koszty ogólnego zarządu), a nie dających się przypisać do poszczególnych segmentów działalności.

Identyfikacja segmentów operacyjnych nie uległa zmianie i jest zgodna z zasadami opisanymi w jednostkowym sprawozdaniu finansowym na dzień i za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r. Segment „Obrót paliwami ciekłymi” dzieli się na „ON i Biopaliwa” oraz „LPG” a segment „Działalność pozostała” dzieli się na „Stacje Paliw” oraz „Inne produkty ropopochodne”, który zmienił nazwę z „Pozostałe”. Analogicznie jest w okresie porównawczym.

<i>w tysiącach złotych</i> za okres 01.01.2019 - 31.12.2019	Obrót paliwami ciekłymi	w tym:		Obrót paliwami gazowymi	Energia elektryczna	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Eliminacje rozrachunków w Grupie	Skonsolidowane razem
		ON i Biopaliwa	LPG				Stacje paliw	Inne produkty ropopochodne			
Przychody od odbiorców zewnętrznych	4 246 745	3 903 269	343 476	47 868	87 306	66 147	35 204	30 943	2 114	-	4 450 180
Zyski/(straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż	(4 760)	(4 760)	-	-	-	-	-	-	-	-	(4 760)
Przychody od odbiorców z Grupy	381	-	381	10 216	43 729	1 365	154	1 211	-	(55 691)	-
Przychody ogółem	4 242 366	3 898 509	343 857	58 084	131 035	67 512	35 358	32 154	2 114	(55 691)	4 445 420
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów do odbiorców zewnętrznych	(4 043 357)	(3 723 714)	(319 643)	(43 137)	(78 282)	(57 895)	(30 286)	(27 609)	(1 144)	-	(4 223 815)
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów do odbiorców z Grupy	(381)	-	(381)	(10 180)	(43 632)	(981)	-	(981)	-	55 174	-
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów, ogółem	(4 043 738)	(3 723 714)	(320 024)	(53 317)	(121 914)	(58 876)	(30 286)	(28 590)	(1 144)	55 174	(4 223 815)
Wynik segmentu	198 628	174 795	23 833	4 767	9 121	8 636	5 072	3 564	970	(517)	221 605
Pozostałe przychody operacyjne	1 972	951	1 021	15	100	17	15	2	100	-	2 204
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(106 101)	(89 511)	(16 590)	(6 067)	(16 641)	(11 538)	(7 558)	(3 980)	(14 678)	812	(154 213)
Pozostałe zyski/(straty) netto	959	441	518	-	-	-	-	-	-	(32)	927
Pozostałe koszty operacyjne	(215)	-	(215)	(1 465)	(40)	(59)	(59)	-	-	-	(1 779)
Wynik na działalności operacyjnej	95 243	86 676	8 567	(2 750)	(7 460)	(2 944)	(2 530)	(414)	(13 608)	263	68 744
Przychody finansowe	256	14	242	407	14 891	6	6	-	970	(1 362)	15 168
Koszty finansowe	(7 879)	(7 534)	(345)	(1 078)	(181)	(7)	(5)	(2)	(2 665)	2 609	(9 201)
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(14 788)
Zysk/(strata) za okres	87 620	79 156	8 464	(3 421)	7 250	(2 945)	(2 529)	(416)	(15 303)	1 510	59 923
Amortyzacja	(1 518)	(832)	(686)	(1 938)	(352)	(869)	(813)	(56)	(1 765)	-	(6 442)
EBITDA*	96 761	87 508	9 253	(812)	7 655	(2 075)	(1 717)	(358)	(11 843)	263	89 949

* wskaźnik EBITDA --> definiowany jako zysk przed odliczeniem odsetek, podatków, deprecjacji i amortyzacją (ang. Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization)

<i>w tysiącach złotych</i>	w tym:			w tym:			w tym:		Funkcje korporacyjne	Eliminacje rozrachunków w Grupie	Skonsolidowane razem
za okres 01.01.2018 - 31.12.2018	Obrót paliwami ciekłymi	ON i Biopaliwa	LPG	Obrót paliwami gazowymi	Energia elektryczna	Działalność pozostała	Stacje paliw	Inne produkty ropopochodne			
Przychody od odbiorców zewnętrznych	3 231 057	2 929 348	301 709	44 750	73 398	18 137	17 972	165	120	-	3 367 462
Zyski/(straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż	3 532	3 532	-	-	-	-	-	-	-	-	3 532
Przychody od odbiorców z Grupy	123	123	-	7 976	8 925	-	-	-	305	(17 329)	-
Przychody ogółem	3 234 712	2 933 003	301 709	52 726	82 323	18 137	17 972	165	425	(17 329)	3 370 994
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów do odbiorców zewnętrznych	(3 120 587)	(2 839 666)	(280 921)	(42 889)	(70 306)	(15 284)	(15 171)	(113)	(29)	-	(3 249 095)
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów do odbiorców z Grupy	(108)	(108)	-	(7 916)	(8 925)	-	-	-	-	16 949	-
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów, ogółem	(3 120 695)	(2 839 774)	(280 921)	(50 805)	(79 231)	(15 284)	(15 171)	(113)	(29)	16 949	(3 249 095)
Wynik segmentu	114 017	93 229	20 788	1 921	3 092	2 853	2 801	52	396	(380)	121 899
Pozostałe przychody operacyjne	2 109	1 667	442	524	85	42	42	-	111	-	2 871
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(92 810)	(76 936)	(15 874)	(6 394)	(5 148)	(6 029)	(5 905)	(124)	(7 547)	560	(117 368)
Pozostałe zyski/(straty) netto	427	45	382	(3)	10	10	25	(15)	28	(8)	464
Pozostałe koszty operacyjne	(366)	(300)	(66)	(5 043)	(45)	(1 009)	(1 009)	-	(676)	-	(7 139)
Wynik na działalności operacyjnej	23 377	17 705	5 672	(8 995)	(2 006)	(4 133)	(4 046)	(87)	(7 688)	172	727
Przychody finansowe	167	140	27	479	7 423	-	-	-	576	(1 115)	7 530
Koszty finansowe	(7 940)	(7 751)	(189)	(1 219)	(89)	(7)	(7)	-	(3 841)	4 618	(8 478)
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2 919)
Zysk/(strata) za okres	15 604	10 094	5 510	(9 735)	5 328	(4 140)	(4 053)	(87)	(10 953)	3 675	(3 140)
Amortyzacja	(1 971)	(980)	(991)	(2 127)	(160)	(350)	(345)	(5)	(925)	-	(5 533)
EBITDA*	25 348	18 685	6 663	(6 868)	5 413	(3 783)	(3 701)	(82)	(6 763)	172	13 519

* wskaźnik EBITDA --> definiowany jako zysk przed odliczeniem odsetek, podatków, deprecjacji i amortyzacją (ang. Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization)

<i>w tysiącach złotych</i>	Obrót paliwami ciekłymi	w tym:		Obrót paliwami gazowymi	Energia elektryczna	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Skonsolidowane Razem
31.12.2019		ON i Biopaliwa	LPG				STACJE PALIW	Inne produkty ropopochodne		
Aktywa segmentu	514 253	473 343	40 910	40 866	65 210	21 876	16 214	5 662	44 915	687 120
Zobowiązania segmentu	338 343	315 339	23 004	11 456	40 254	7 883	6 111	1 772	42 248	440 184
Główne pozycje niepieniężne										
Amortyzacja	(1 518)	(832)	(686)	(1 938)	(352)	(869)	(813)	(56)	(1 765)	(6 442)
Odpisy aktualizujące należności	(5 152)	(4 826)	(326)	(1 371)	-	(100)	(14)	(86)	(101)	(6 724)
Wycena zapasów do wartości godziwej	36 785	36 785	-	-	-	-	-	-	-	36 785
Wycena bilansowa instrumentów pochodnych do wartości godziwej	(18 157)	(18 157)	-	-	-	-	-	-	-	(18 157)
Wycena bilansowa rozrachunków walutowych	(970)	(970)	-	-	-	-	-	-	-	(970)
Główne pozycje niepieniężne ogółem	10 988	12 000	(1 012)	(3 309)	(352)	(969)	(827)	(142)	(1 866)	4 492

<i>w tysiącach złotych</i>	Obrót paliwami ciekłymi	w tym:		Obrót paliwami gazowymi	Energia elektryczna	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Skonsolidowane Razem
31.12.2018		ON i Biopaliwa	LPG				STACJE PALIW	Inne produkty ropopochodne		
Aktywa segmentu	442 603	406 047	36 556	46 139	55 594	11 097	10 948	149	47 852	603 285
Zobowiązania segmentu	317 958	287 244	30 714	17 345	42 007	991	1 698	(707)	31 739	410 040
Główne pozycje niepieniężne										
Amortyzacja	(1 971)	(980)	(991)	(2 127)	(160)	(350)	(345)	(5)	(925)	(5 533)
Odpisy aktualizujące należności	(1 320)	(1 151)	(169)	(617)	-	(94)	(41)	(53)	(53)	(2 084)
Wycena zapasów do wartości godziwej	(26 779)	(26 779)	-	-	-	-	-	-	-	(26 779)
Wycena bilansowa instrumentów pochodnych do wartości godziwej	36 583	36 583	-	-	-	-	-	-	-	36 583
Wycena bilansowa rozrachunków walutowych	(7 383)	(7 383)	-	-	-	-	-	-	-	(7 383)
Główne pozycje niepieniężne ogółem	(870)	290	(1 160)	(2 744)	(160)	(444)	(386)	(58)	(978)	(5 196)

Przychody ze sprzedaży - podział według asortymentu:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
ON i BIOPALIWA	3 933 713	2 950 419
LPG	343 476	301 709
Paliwa gazowe	47 868	44 750
Energia elektryczna	87 306	73 398
Pozostałe	33 057	718
Razem	4 445 420	3 370 994

Przychody ze sprzedaży - podział geograficzny według lokalizacji finalnych odbiorców:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Polska	3 607 612	2 746 504
Czechy	258 600	268 164
Szwajcaria	4 388	-
Słowacja	13 061	3 686
Węgry	39 466	5 082
Austria	42 171	-
Belgia	4 119	-
Wielka Brytania	1 085	3 890
Dania	-	1 490
Niemcy	40 111	27 707
Słowenia	-	102
Holandia	169 828	153 249
Estonia	70 439	352
Rumunia	91	1 280
Cypr	22 059	22 209
Arabia Saudyjska	-	78 559
Szwecja	-	162
Ukraina	25 743	3 939
Włochy	-	398
Francja	6 450	7 983
Białoruś	2	-
Tajwan	221	-
Chiny	983	-
Bułgaria	127 166	46 238
Litwa	11 825	-
Razem	4 445 420	3 370 994

Główni klienci

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. oraz w okresie porównywalnym żaden z odbiorców Grupy nie przekroczył 10% przychodów.

Aktywa trwałe - podział geograficzny

Rzeczowe aktywa trwałe Grupy zlokalizowane są na terenie Polski.

Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne:

<i>w tysiącach złotych</i>	Obrót paliwami ciekłymi	w tym:		Obrót paliwami gazowymi	Energia elektryczna	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Razem
		ON i Biopaliwa	LPG				Staje paliw	Inne produkty ropopochodne		
31.12.2019	1 231	890	341	230	520	1 301	1 023	278	886	4 168
31.12.2018	1 043	75	968	1 163	72	1 055	1 055	-	1 417	4 750

4. DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

4.1 PRZYCHODY ZA SPRZEDAŻY

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Przychody ze sprzedaży usług	4 362	2 960
Przychody ze sprzedaży towarów	4 445 818	3 364 502
Zyski/(straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż	(4 760)	3 532
Razem	4 445 420	3 370 994

4.2 KOSZTY WEDŁUG RODZAJÓW

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(4 938)	(5 533)
Amortyzacja aktywa z tytułu prawa do użytkowania aktywów	(1 504)	-
Zużycie materiałów i energii	(2 792)	(3 281)
Usługi obce	(108 667)	(84 218)
Podatki i opłaty	(1 991)	(2 238)
Wynagrodzenia	(13 274)	(14 088)
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(2 655)	(3 207)
Pozostałe koszty rodzajowe	(9 314)	(8 009)
Koszty według rodzaju razem	(145 135)	(120 574)
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(4 223 815)	(3 249 095)
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych kosztów	812	4 206
Pozostałe	(9 890)	(1 000)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(4 378 028)	(3 366 463)

4.3 KOSZTY SPRZEDANYCH PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(4 237 775)	(3 210 760)
Wycena zapasów do wartości godziwej	36 785	(26 779)
Wycena bilansowa rozrachunków	(19 127)	29 200
Zrealizowane różnice kursowe	(3 698)	(40 756)
Razem	(4 223 815)	(3 249 095)

4.4 POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 30.09.2019	01.01.2018- 30.09.2018
Otrzymane odszkodowania i kary	-	526
Otrzymane odszkodowania z tytułu ubezpieczeń	36	309
Koszty postępowania sądowego podlegające zwrotowi	53	58
Przychody odsetkowe, dotyczące należności handlowych	1 646	1 605
Pozostałe	469	373
Razem	2 204	2 871

4.5 POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Zysk netto ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	927	464
Razem	927	464

4.6 POZOSTALE KOSZTY OPERACYJNE

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Koszty odsetkowe od zobowiązań niefinansowych	(74)	(238)
Odpisy z tytułu utraty wartości dotyczące wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych	-	(4 120)
Odpis z tytułu utraty wartości firmy	-	(572)
Koszty postępowania sądowego	(113)	(94)
Kary umowne	(278)	(102)
Darowizny	(169)	(31)
Koszt postoju	(1 068)	(1 682)
Szkody komunikacyjne	-	(250)
Pozostałe	(77)	(50)
Razem	(1 779)	(7 139)

4.7 KOSZTY FINANSOWE NETTO

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Przychody finansowe		
Zysk na działalności tradingowej (energia elektryczna)	14 763	7 259
Odsetki od aktywów finansowych i prowizje finansowe	405	271
Przychody finansowe, razem	15 168	7 530
Koszty finansowe		
Opłaty bankowe i koszty transakcyjne dotyczące kredytów i pożyczek	(9 181)	(8 477)
Pozostałe	(20)	(1)
Koszty finansowe, razem	(9 201)	(8 478)
Przychody/(koszty) finansowe netto	5 967	(948)

4.8 PODATEK DOCHODOWY

Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Podatek dochodowy bieżący		
Podatek dochodowy za rok bieżący	(12 840)	(5 987)
Podatek odroczony		
Powstanie/(odwrócenie) różnic przejściowych	(1 948)	3 068
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(14 788)	(2 919)

Efektywna stopa podatkowa

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	74 711	(221)
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	(14 195)	-
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów*	(803)	(1 588)
Różnice przejściowe, od których nie rozpoznano aktywa	-	(359)
Straty podatkowe, od których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	(972)
Pozostałe	210	-
Razem	(14 788)	(2 919)
Efektywna stopa podatkowa	20,0%	19,0%

* w tym w 2019 r.: różnica pomiędzy wartością bilansową a podatkową sprzedanych środków trwałych 390 tys. zł, wartość reprezentacji i reklamy 206 tys. zł, niedobory ponadnormatywne 107 tys. zł, brak odliczenia 25% kosztów 34 tys. zł, darowizny 17 tys. zł, pozostałe koszty 49 tys. zł.

* w tym w 2018 r.: odpis z tytułu utraty wartości inwestycji 671 tys. zł, odpis z tytułu utraty wartości dotyczący wartości niematerialnych i prawnych 184 tys. zł, różnicy pomiędzy amortyzacją podatkową, a bilansową 614 tys. zł, wartość reprezentacji i reklamy 104 tys. zł.

4.9 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

<i>w tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Stan na 01.01.2018	1 936	12 713	15 524	13 411	2 909	16 023	62 516
Zwiększenia z tytułu:	-	1 221	857	2 443	339	(196)	4 664
- nabycia	-	375	204	-	126	1 422	2 127
- leasingu	-	-	-	2 443	-	-	2 443
- inwentaryzacji	-	-	94	-	-	-	94
- przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	846	559	-	213	(1 618)	-
Zmniejszenie z tytułu:	-	-	(53)	(2 720)	(129)	(1)	(2 903)
- likwidacji	-	-	-	-	(18)	(1)	(19)
- sprzedaży	-	-	(53)	(2 720)	(111)	-	(2 884)
Stan na 31.12.2018	1 936	13 934	16 328	13 134	3 119	15 826	64 277

<i>w tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Stan na 01.01.2019	1 936	13 934	16 328	13 134	3 119	15 826	64 277
Zwiększenia z tytułu:	-	15 496	435	2 263	260	(14 475)	3 979
- nabycia	-	54	406	231	289	963	1 943
- leasingu	-	-	-	2 032	-	-	2 032
- inwentaryzacji	-	4	-	-	-	-	4
- reklasyfikacji	-	-	29	-	(29)	-	-
- przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	15 438	-	-	-	(15 438)	-
Zmniejszenie z tytułu:	(603)	(1 154)	(8 960)	(3 138)	(2 170)	-	(16 025)
- sprzedaży	(603)	(1 154)	(8 960)	(3 138)	(2 170)	-	(16 025)
Stan na 31.12.2019	1 333	28 276	7 803	12 259	1 209	1 351	52 231

Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości:

<i>w tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Stan na 01.01.2019	-	(3 215)	(8 138)	(6 073)	(1 026)	-	(18 452)
Amortyzacja za okres	-	(877)	(1 705)	(1 906)	(203)	-	(4 691)
Zmniejszenie z tytułu:	-	1 087	6 159	2 285	724	-	10 255
- sprzedaży	-	1 087	6 176	2 285	707	-	10 255
- reklasyfikacji	-	-	(17)	-	17	-	-
Stan na 31.12.2019	-	(3 005)	(3 684)	(5 694)	(505)	-	(12 888)

<i>w tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość netto							
Stan na 01.01.2018	1 936	11 060	11 543	7 898	1 999	16 023	50 459
Stan na 31.12.2018	1 936	10 719	8 190	7 061	2 093	15 826	45 825
Wartość netto							
Stan na 01.01.2019	1 936	10 719	8 190	7 061	2 093	15 826	45 825
Stan na 31.12.2019	1 333	25 271	4 119	6 565	704	1 351	39 343

Rzeczowe aktywa trwałe:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Grunty	1 333	1 936
Budynki i budowle	25 271	10 719
Maszyny i urządzenia	4 119	8 190
Środki transportu	6 565	7 061
Pozostałe aktywa trwałe	704	2 093
Środki trwałe w budowie	1 351	15 826
Razem	39 343	45 825

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Wartość rzeczowych aktywów trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	27 420	22 031
Razem	27 420	22 031

Środki trwałe w leasingu

Grupa użytkuje określone maszyny i urządzenia produkcyjne oraz środki transportu w ramach umów leasingu finansowego. W przypadku wszystkich umów, Grupa ma możliwość zakupu tych środków trwałych po zakończeniu okresu leasingu po korzystnej cenie.

Na dzień 31.12.2019 r. wartość bilansowa netto środków trwałych użytkowanych na podstawie obowiązujących umów leasingu finansowego wyniosła 5 902 tys. zł. dla środków transportu (31.12.2018 r.: 6 612 tys. zł. dla środków transportu).

Środki trwałe w leasingu stanowią jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań z tytułu leasingu (patrz nota 4.23).

Zabezpieczenia

Na dzień 31.12.2019 r. rzeczowe aktywa trwałe o wartości bilansowej 27 420 tys. zł (31.12.2018 r.: 22 031 tys. zł) stanowiły zabezpieczenie kredytów bankowych, kredytów w rachunku bieżącym.

4.10 PRAWO DO UŻYTKOWANIA AKTYWÓW

Grupa przeanalizowała wszystkie umowy, które mogły posiadać charakter leasingu i wdrożyła MSSF 16 z zastosowaniem uproszczonego podejścia. W wyniku analizy wyodrębnione zostały umowy zawierające leasing. Są to umowy najmu powierzchni biurowych oraz dzierżawy stacji paliw.

W wyniku przeprowadzonej analizy Grupa rozpoznała następujące prawa do użytkowania aktywów z dniem 1.01.2019 r. wg podziału na bazowe składniki aktywów:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019
Rzeczowe aktywa trwałe na dzień 01.01.2019	5 841
Nabycie w okresie sprawozdawczym	2 038
Wartość ujętych w okresie sprawozdawczym odpisów amortyzacyjnych od aktywów z tytułu prawa do użytkowania	(1 504)
Wartość aktywa z tytułu prawa do użytkowania na dzień 31.12.2019, z tego	6 375
Wartość aktywa z tytułu prawa do użytkowania na dzień 31.12.2019	6 153
Wartość aktywa z tytułu subnajmu na dzień 31.12.2019	222

W związku z subnajmem części powierzchni biurowych część prawa do użytkowania aktywów została zaprezentowana w pozycji pozostałe należności.

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019
Pozostałe należności długoterminowe	17
Pozostałe należności krótkoterminowe	205
Razem	222

Przychody z subnajmu składników aktywów objętych umową leasingu w okresie sprawozdawczym wyniosły 128 tys. zł.

W związku z powyższym zostało rozpoznano zobowiązanie z tyt. leasingu w poniższych wartościach w podziale na długo i krótkoterminowe zobowiązanie leasingowe:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019
Zobowiązanie długoterminowe z tytułu leasingu (inne umowy najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznane)	6 326
Zobowiązanie krótkoterminowe z tytułu leasingu (inne umowy najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznane)	1 553
Wartość ujętych w okresie sprawozdawczym spłat z tytułu zobowiązań leasingowych długoterminowych	(1 208)
Wartość ujętych w okresie sprawozdawczym spłat z tytułu zobowiązań leasingowych krótkoterminowych	(189)
Zobowiązanie długoterminowe z tytułu leasingu (inne umowy najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznane) na dzień 31.12.2019 r.	5 118
Zobowiązanie krótkoterminowe z tytułu leasingu (inne umowy najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznane) na dzień 31.12.2019 r.	1 364

Koszt odsetek dotyczących zobowiązań leasingowych w okresie sprawozdawczym wyniósł 260 tys. zł.

4.11 WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartość brutto:

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość firmy	Kosztu rozwoju	Nabyte prawa	Oprogramowanie i inne	Razem
Stan na 01.01.2018	18 454	1 235	210	880	20 779
Zwiększenia z tytułu:	-	-	-	86	86
- nabycia	-	-	-	86	86
Zmniejszenie z tytułu:	(572)	(1 235)	-	-	(1 807)
- odpisu	-	(1 235)	-	-	(1 235)
- odpisu utraty wartości firmy	(572)	-	-	-	(572)
Stan na 31.12.2018	17 882	-	210	966	19 058

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość firmy	Kosztu rozwoju	Nabyte prawa	Oprogramowanie i inne	Razem
Stan na 01.01.2019	17 882	-	210	966	19 058
Zwiększenia z tytułu:	-	-	22	167	189
- nabycia	-	-	22	167	189
Zmniejszenie	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2019	17 882	-	232	1 133	19 247

Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości:

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość firmy	Kosztu rozwoju	Nabyte prawa	Oprogramowanie i inne	Razem
Stan na 01.01.2018	-	(82)	-	(196)	(278)
Amortyzacja za rok	-	(185)	(42)	(184)	(411)
Zmniejszenie z tytułu:	-	267	-	-	267
- odpisu	-	267	-	-	267
Stan na 31.12.2018	-	-	(42)	(380)	(422)

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość firmy	Kosztu rozwoju	Nabyte prawa	Oprogramowanie i inne	Razem
Stan na 01.01.2019	-	-	(42)	(380)	(422)
Amortyzacja za rok	-	-	(42)	(205)	(247)
Zmniejszenie:	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2019	-	-	(84)	(585)	(669)

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość firmy	Kosztu rozwoju	Nabyte prawa	Oprogramowanie i inne	Razem
Wartość netto					
Stan na 01.01.2018	18 454	1 153	210	684	20 501
Stan na 31.12.2018	17 882	-	168	586	18 636
Wartość netto					
Stan na 01.01.2019	17 882	-	168	586	18 636
Stan na 31.12.2019	17 882	-	148	548	18 578

Wartości niematerialne w leasingu

Na dzień 31.12.2019 r. oraz na dzień 31.12.2018 r. brak wartości niematerialnych użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego.

Amortyzacja wartości niematerialnych i odpisy z tytułu utraty wartości

Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości zostały ujęte w wyniku finansowym w następujących pozycjach:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019-31.12.2019	01.01.2018-31.12.2018
Koszty ogólnego zarządu	(247)	(411)
Pozostałe koszty operacyjne	-	(1 807)
Razem	(247)	(2 218)

Test na utratę wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne, do których została alokowana wartość firmy

Poniższe ośrodki posiadają przypisaną wartość firmy:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Działalność związana z obrotem gazem płynnym LPG	2 830	2 830
Działalność związana z obrotem paliwami	10 869	10 869
Działalność związana z obrotem gazem ziemnym, w tym:	879	879
- Blue LNG Sp. z o.o.	330	330
- Unimot System Sp. z o.o.	40	40
- PPGW Sp. z o.o.	7	7
- Unimot Paliwa Sp. z o.o.	57	57
- Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.	440	440
- Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. SK.A.	5	5
Działalność związana z energią elektryczną, w tym:	3 304	3 304
Tradea Sp. z o.o.	3 304	3 304
Razem	17 882	17 882

Działalność związana z obrotem gazem płynnym LPG - Wartość godziwa, pomniejszona o koszty sprzedaży ośrodka generującego przepływy pieniężne, jest szacowana w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wyliczenia wartości wg metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych opierają się na wynikach osiągniętych w 2018 i 2019 r. oraz na szacunkach wyników na lata 2020 - 2025 sporządzonych przez Zarząd Spółki.

Działalność związana z obrotem paliwami - Wartość godziwa, pomniejszona o koszty sprzedaży ośrodka generującego przepływy pieniężne, jest szacowana w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wyliczenia wartości wg metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych opierają się na wynikach osiągniętych w 2018 i 2019 r. oraz na szacunkach wyników na lata 2020 - 2025 sporządzonych przez Zarząd Spółki.

Działalność spółek gazu ziemnego - wartość godziwa spółek gazu ziemnego została wyliczona metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie sprawozdań finansowych za 2018 i 2019 r. oraz wyników szacowanych na lata 2020 - 2025. Dyskontowanie przepływów pieniężnych dokonano z wykorzystaniem danych spółek: Unimot System Sp. z o.o., Blue LNG Sp. z o.o., oraz danych obejmujących działalność w obszarze gazu ziemnego spółki Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.

Wartości godziwą spółek Unimot System Sp. z o.o. i Blue LNG Sp. z o.o. ustalono na podstawie wycen metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych: prof. Pawła Mielcarza ze spółki DCF Consulting Sp. z o.o. z siedzibą w Sulejówku oraz rzeczoznawcę majątkowego Ewę Boguszewską Wycena Nieruchomości i Przedsiębiorstw ATEST z siedzibą w Warszawie.

Działalność spółek energii elektrycznej - wartość godziwa spółek energii elektrycznej została wyliczona metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie sprawozdań finansowych za 2018 i 2019 r. oraz wyników szacowanych na lata 2020 - 2025. Dyskontowanie przepływów pieniężnych dokonano z wykorzystaniem danych spółki Tradea Sp. z o.o. oraz danych obejmujących obszar energii elektrycznej spółki Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.

Podstawowe założenia wykorzystane do wyliczenia wartości godziwej na dzień 31.12.2018 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>		Działalność związana z obrotem gazem płynnym LPG	Działalność związana z obrotem paliwami	Działalność związana z obrotem gazem ziemnym	Działalność związana z obrotem energią elektryczną
Stopa dyskontowa	średnia ważona kosztu kapitału własnego i obcego	9,6 % - 10,1 %	10,0 % - 10,1 %	4,8 % - 5,4 %	12,0% – 12,6%
Koszt kapitału własnego		11,01%	11,01%	5,64%	12,57%
Koszt kapitału obcego		4,21%	4,21%	4,21%	4,21%

Podstawowe założenia wykorzystane do wyliczenia wartości godziwej na dzień 31.12.2019 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>		Działalność związana z obrotem gazem płynnym LPG	Działalność związana z obrotem paliw płynnych	Działalność związana z obrotem gazem ziemnym	Działalność związana z obrotem energią elektryczną
Stopa dyskontowa	średnia ważona kosztu kapitału własnego i obcego	9,5% - 9,8%	9,0% - 9,1 %	6,46%	11,8% – 12,2%
Koszt kapitału własnego		10,6%	9,3%	10,41%	12,16%
Koszt kapitału obcego		3,80%	3,80%	3,71%	3,80%

Podstawą dokonania wyceny były szacowane przez Zarząd Spółki Jednostki Dominującej wyniki finansowe działalności związanej z obrotem paliwami, gazem LPG, gazem ziemnym i energią elektryczną w formie bilansu, rachunku wyników oraz sprawozdania z przepływów finansowych. Prognozy te nie odznaczają się pewnością, co do ich realizacji, ale zostały zgodnie z oświadczeniem Zarządu Spółki Jednostki Dominującej sporządzone zgodnie z najlepszą wiedzą autorów, w oparciu o wszelkie dostępne informacje, dlatego przyjęto, że są wystarczająco dokładne i kompletne, by możliwe było sporządzenie wiarygodnej analizy i wyceny.

Podstawowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2020-2025, będących podstawą wyceny działalności związanej z obrotem paliwami, gazem LPG, gazem ziemnym oraz energią elektryczną:

- 1) założono, że stawki podatków pozostaną na dotychczasowym poziomie, a polityka podatkowa oraz dotycząca obrotu handlowego z zagranicą, a także inne warunki prowadzenia działalności gospodarczej nie ulegną zmianie;
- 2) akty prawne regulujące rynek paliw m.in.: Prawo energetyczne nie ulegną istotnym zmianom;
- 3) nie wystąpią znaczne wahania sytuacji makroekonomicznej kraju i związanego z nią popytu na paliwa ciekłe, gazowe i energię elektryczną w stosunku do aktualnej sytuacji;
- 4) stawka referencyjna i marża banków nie zmienią się w sposób istotny;
- 5) działalność „szarej strefy” w branży paliwowej nie rozszerzy istotnie swojego zakresu;
- 6) stosowane przez Spółkę instrumenty zabezpieczające kursy walut oraz cenę oleju napędowego wyeliminują ryzyko kursowe i cen oleju napędowego.
- 7) akty prawne regulujące rynek energii elektrycznej i gazu ziemnego nie ulegną istotnym zmianom;

Szczegółowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2020-2025, będących podstawą do wyceny działalności związanej z obrotem gazem płynnym LPG:

- 1) utrzymanie w 2020 r. wolumenów sprzedaży wszystkich grup produktów LPG na podobnym poziomie jak w 2019 r.;
- 2) utrzymanie w 2020 r. średniej marży na sprzedaży wszystkich produktów LPG na podobnym poziomie jak w 2019 r.;
- 3) zmiana kosztów transportu i kosztów usług obcych proporcjonalnie do zmiany liczby sprzedanych ton gazu LPG;
- 4) wysokość pozostałych kosztów rodzajowych w 2020 r. utrzymana na poziomie ich średniego poziomu w 2019 r.;
- 5) zmiana przychodów finansowych i kosztów finansowych z wyłączeniem leasingu proporcjonalnie do zmiany obrotów;
- 6) utrzymanie kosztów finansowych z tytułu leasingu w 2020 r. na poziomie średniego poziomu tych kosztów w 2019 r.

Szczegółowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2020-2025, będących podstawą do wyceny działalności związanej z obrotem paliwami:

- 1) utrzymanie w 2020 r. wolumenów sprzedaży paliw płynnych na podobnym poziomie jak w 2019 r.;
- 2) utrzymanie w 2020 r. średniej marży na sprzedaży paliw płynnych na podobnym poziomie jak w 2019 r.;
- 3) zmiana kosztów transportu i kosztów usług obcych proporcjonalnie do zmiany liczby sprzedanych T paliw płynnych;
- 4) wysokość pozostałych kosztów rodzajowych w 2020 r. utrzymana na poziomie ich średniego poziomu w 2019 r.;
- 5) zmiana przychodów finansowych i kosztów finansowych z wyłączeniem leasingu proporcjonalnie do zmiany obrotów;
- 6) utrzymanie kosztów finansowych z tytułu leasingu w 2020 r. na poziomie średniego poziomu tych kosztów w 2019 r.

Szczegółowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2020-2025, będących podstawą do wyceny działalności związanej z obrotem gazem ziemnym:

- 1) w spółce Unimot System Sp. z o.o. prowadzącej rozbudowę własnej sieci dystrybucji gazu ziemnego wzrost w 2020 r. wolumenów sprzedaży zgodnie z założonymi planami podłączenia nowych odbiorców oraz wzrost marży na sprzedaży zgodnie z zatwierdzonymi nowymi stawkami taryfowymi;
- 2) w spółce Blue LNG Sp. z o.o., prowadzącej działalność oparciu o stacje regazyfikacji w Tucznie, Wieleniu i Białowieży utrzymanie w 2020 r. wolumenów sprzedaży na poziomie jak w 2019 r. oraz wzrost marży na sprzedaży zgodnie z planowanymi nowymi stawkami taryfowymi;
- 3) w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o., prowadzącej sprzedaż gazu ziemnego do klientów końcowych, wzrost wolumenów sprzedaży i marży na sprzedaży zgodnie z umowami podpisanymi w latach 2016 – 2019 na 2020 r.

Szczegółowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2020-2025, będących podstawą do wyceny działalności związanej z obrotem energią elektryczną:

- 1) w spółce Tradea Sp. z o.o., prowadzącej działalność w zakresie hurtowego handlu energią utrzymanie w 2020 r. wolumenów sprzedaży i średniej marży na sprzedaży na podobnym poziomie jak w 2019 r.;
- 2) w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o., prowadzącej sprzedaż energii elektrycznej do klientów końcowych, wzrost wolumenów sprzedaży i marży na sprzedaży zgodnie z umowami podpisanymi w latach 2016 – 2019 na 2020 r.

Na dzień 31.12.2019 r. i 31.12.2018 r. nie stwierdzono utraty wartości firmy w stosunku do działalności związanej z obrotem paliwami, gazem LPG, gazem ziemnym oraz energią elektryczną.

4.12 POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Inwestycje długoterminowe		
Pożyczki udzielone	131	131
Udziały w jednostkach powiązanych nie objętych konsolidacją	2 785	260
Razem	2 916	391

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Inwestycje krótkoterminowe		
Pożyczki udzielone	3 537	97
Pozostałe	-	44
Razem	3 537	141

Na dzień 31 grudnia 2019 r. i 2018 r. brak odpisów aktualizujących wartość inwestycji.

4.13 AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

Rozpoznane aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji:

<i>w tysiącach złotych</i>	Aktywa		Rezerwy		Wartość netto	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Rzeczowy majątek trwały	20	-	(1 077)	(1 413)	(1 057)	(1 413)
Wartości niematerialne	-	-	(65)	(71)	(65)	(71)
Należności handlowe oraz pozostałe	1 250	420	(687)	(432)	563	(12)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	23	186	-	(390)	23	(204)
Rezerwy na świadczenia emerytalne	118	124	-	-	118	124
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 644	277	-	-	1 644	277
Pozostałe	884	1 704	(4 409)	(747)	(3 525)	957
Straty podatkowe podlegające odliczeniu uznane, jako możliwe do wykorzystania w przyszłych okresach	2 216	2 207	-	-	2 216	2 207
Aktywa / rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 155	4 918	(6 238)	(3 053)	(83)	1 865
Kompensata	(4 160)	(3 002)	4 160	3 002		
Aktywa / rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1 995	1 916	(2 078)	(51)		

Zmiana różnic przejściowych w okresie:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta w kapitale własnym	31.12.2019
Rzeczowe aktywa trwałe	(1 413)	356	-	(1 057)
Wartości niematerialne	(71)	6	-	(65)
Należności handlowe oraz pozostałe	(12)	575	-	563
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	(204)	227	-	23
Rezerwy na świadczenia emerytalne	124	(6)	-	118
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	277	1 367	-	1 644
Pozostałe	957	(4 482)	-	(3 525)
Straty podatkowe podlegające odliczeniu uznane, jako możliwe do wykorzystania w przyszłych okresach	2 207	9	-	2 216
Razem	1 865	(1 948)	-	(83)

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta w kapitale własnym	31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	(1 447)	34	-	(1 413)
Wartości niematerialne	(117)	46	-	(71)
Należności handlowe oraz pozostałe	1	(13)	-	(12)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	54	(258)	-	(204)
Rezerwy na świadczenia emerytalne	137	(13)	-	124
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	357	(80)	-	277
Pozostałe	(2 202)	3 159	-	957
Straty podatkowe podlegające odliczeniu uznane, jako możliwe do wykorzystania w przyszłych okresach	2 014	193	-	2 207
Razem	(1 203)	3 068	-	1 865

4.14 ZAPASY

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Materiały	97	94
Towary - zapas obowiązkowy	155 923	135 370
Towary - zapas operacyjny	83 238	55 036
Razem	239 258	190 500

Wycena zapasów według wartości godziwej – poziom 1:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Bilans otwarcia na 1 stycznia	3 437	30 216
Wycena zapasów według wartości godziwej	32 999	(23 956)
Realizacja w koszcie sprzedanych towarów	3 786	(2 823)
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	40 222	3 437

Termin realizacji zapasów:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
O okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	-	-
O okresie do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	239 258	190 500
Razem	239 258	190 500

4.15 POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Należności z tytułu wadium	-	3
Należności z tytułu pozostałych kaucji	2 207	3 750
Pozostałe należności	17	-
Razem pozostałe należności długoterminowe	2 224	3 753

4.16 NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Należności handlowe	220 170	203 782
Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego	7 555	4 733
Zaliczki na poczet dostaw i usług	46 637	14 028
Należności z tytułu zabezpieczenia akcyzowego	24 792	16 535
Należności z tytułu wadium	-	202
Należności z tytułu pozostałych kaucji	5 590	7 120
Pozostałe należności	1 590	87
Razem należności	306 314	246 487

Na dzień 31.12.2019 r. należności handlowe oraz pozostałe są prezentowane w wartości netto po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące w kwocie 6 724 tys. zł (31.12.2018 r.: 2 048 tys. zł).

Na dzień 31.12.2019 r. należności o wartości bilansowej 161 149 tys. zł (31.12.2018 r.: 137 720 tys. zł) stanowiły zabezpieczenie kredytów bankowych, kredytów w rachunku bieżącym oraz umowy factoringowej.

Kwota w/w należności bilansowych stanowiących zabezpieczenie kredytów bankowych, kredytów w rachunku bieżącym oraz umowy factoringowej obejmuje:

- 145 865 tys. zł - jako zabezpieczenie wierzytelności mBanku S.A. wynikającego z kredytu NR 23/020/15/D/LI. Cedent ceduje na rzecz Banku wierzytelności pieniężne (łącznie z podatkiem VAT) i związane z nimi roszczenia, powstałe ze stosunków łączących Cedenta z jego odbiorcami, do wysokości zadłużenia Cedenta z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami. Przeniesienie wierzytelności przyszłych na Bank następuje z chwilą powstania wierzytelności będących przedmiotem Umowy. Cedent zobowiązuje się przekazywać wpływy z kontraktów, będących przedmiotem cesji, na rachunki Banku wskazane w umowie, przypisane poszczególnemu Dłużnikowi.
- 12 267 tys. zł - stanowi zabezpieczenie Limitu Wierzytelności - Umowa o Limit wierzytelności nr CRD/L/35701/11 z dnia 11 sierpnia 2011 wraz z późniejszymi zmianami zawarta z BNP Paribas Bank Polska S.A. (działalność przejęta przez BNP Paribas Bank Polska S.A. od Raiffeisen Bank Polska S.A.). Celem zabezpieczenia Wierzytelności Banku Cedent zobowiązuje się przenieść na rzecz Banku wierzytelności pieniężne i związane z nimi roszczenia istniejące i mogące powstać w przyszłości ze stosunków łączących go z jego dłużnikami wskazanymi w Załączniku do Umowy. Przeniesienie Cedowanych Wierzytelności o charakterze przyszłym lub warunkowym następuje w chwilę ich powstania. Po całkowitym zaspokojeniu Wierzytelności Banku oraz po upływie okresu, w którym mogą powstać Wierzytelności Banku, o charakterze przyszłym lub warunkowym, Bank zobowiązuje się przenieść Cedowane Wierzytelności z powrotem na Cedenta, chyba że nastąpiło zaspokojenie Wierzytelności Banku ze środków uzyskanych ze spłat Cedowanych Wierzytelności.
- 3 017 tys. zł - stanowi zabezpieczenie wierzytelności nabywanych przez Faktora - Umowa o factoringu nr 1298/04/2014 z dnia 18.04.2014 wraz z późniejszymi zmianami zawarta z BNP Paribas Factor Sp. z o.o.

4.17 AKTYWA Z TYTUŁU UMÓW Z KLIENTAMI

Aktywa z tytułu umów z klientami długoterminowe:

w tysiącach złotych	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa z tytułu umów z klientami	9 184	5 252
Razem	9 184	5 252

Aktywa z tytułu umów z klientami krótkoterminowe:

w tysiącach złotych	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa z tytułu umów z klientami	1 162	2 945
Razem	1 162	2 945

Aktywa z tytułu umów z klientami zawierają nakłady inwestycyjne poniesione przez Grupę na dostosowanie stacji paliw do marki AVIA zgodnie z umowami franczyzowymi oraz prowizje handlowe.

4.18 POZOSTAŁE AKTYWA OBROTOWE

Pozostałe aktywa obrotowe krótkoterminowe:

w tysiącach złotych	31.12.2019	31.12.2018
Czynne rozliczenia międzyokresowe	5 497	6 247
Razem	5 497	6 247

Czynne rozliczenia międzyokresowe obejmują m.in. koszty ubezpieczeń, prenumerat rozliczanych w czasie oraz poniesione koszty z tytułu realizacji ncw nie związanych ze sprzedażą towarów.

4.19 ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	38 422	46 771
Środki pieniężne na rachunkach bankowych o ograniczonej możliwości dysponowania	41	27
Środki pieniężne w kasie	83	23
Inne środki pieniężne	290	194
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	38 836	47 015
Kredyty w rachunku bieżącym	(205 350)	(215 232)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(166 514)	(168 217)

Na dzień 31.12.2019 r. i na dzień 31.12.2018 r. środki pieniężne i ich ekwiwalenty nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań. Szczegółowe informacje dotyczące kredytu w rachunku bieżącym są zaprezentowane w nocie 4.21.

4.20 KAPITAŁ WŁASNY

Kapitał zakładowy:

<i>w złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Zarejestrowana liczba akcji	8 197 818	8 197 818
Nominalna wartość 1 akcji	1 PLN	1 PLN

Na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r. kapitał zakładowy Jednostki Dominującej składał się z 7 847 818 szt. akcji zwykłych i 350 000 szt. akcji uprzywilejowanych o wartości nominalnej 1 złoty każda

Struktura własności na dzień 31 grudnia 2019 r. jest przedstawiona w poniższej tabeli:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale %	Liczba głosów	Udział w głosach na Walnym Zgromadzeniu
Unimot Express Sp. z o.o.	3 593 625	43,84%	3 593 625	42,04%
Zemadon Limited	1 616 661	19,72%	1 966 661	23,01%
Pozostali	2 987 532	36,44%	2 987 532	34,95%
Razem	8 197 818	100,00%	8 547 818	100,00%

Pozostałe kapitały:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Kapitał zapasowy	181 140	174 437

Kapitał zapasowy tworzy (w tys. zł):

1. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej – aport zorganizowanej części przedsiębiorstwa w 2011 r. – 9 600
2. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej w 2012 r. – 120
3. Przeniesienie zysku w 2013 r. – 447
4. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej – aport zorganizowanej części przedsiębiorstwa w 2014 r. – 20 017

5. Przeniesienie zysku w 2014 r. – 814
6. Przeniesienie zysku w 2015 r. – 3 094
7. Przeniesienie zysku w 2016 r. – 9 101
8. W dniu 23 maja 2016 r. Jednostka Dominująca nabyła udziały spółki Tradea Sp. z o.o. W umowie sprzedaży udziałów Strony uzgodniły, że Druga Rata Ceny sprzedaży zostanie zapłacona poprzez zaoferowanie i przeniesienie nieodpłatnie warrantów subskrypcyjnych zamiennych na akcje Jednostki Dominującej o parametrach: każdy warrant subskrypcyjny będzie uprawniał do objęcia jednej akcji zwykłej na okaziciela o wartości nominalnej 1 zł oraz po cenie emisyjnej wynoszącej 19,50 zł za jedną akcję. W związku z powyższym Jednostka Dominująca dokonała warunkowego podwyższenia kapitału o 166 021 akcji po cenie nominalnej 1 zł za jedną akcję oraz cenie emisyjnej 19,50 zł za jedną akcję - 3 237
9. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej – w lutym 2017 r. – 94 417
10. Realizacja warunkowego podwyższenia kapitału z 2016 r. - (166)
11. Przeniesienie zysku w 2017 r. – 22 419
12. Przeniesienie zysku w 2018 r. – 11 337
13. Przeniesienie zysku w 2019 r. – 6 703 (wynikające z korekty wyniku z lat ubiegłych 8 902 oraz pokrycia straty za 2018 r. -2 199)

Kapitał zapasowy na 31.12.2019 – 181 140

Udziały niekontrolujące:

w tysiącach złotych	31.12.2019	31.12.2018
Udziały niekontrolujące	-	5 769

Pokrycie straty za 2018 r.

W dniu 4 czerwca 2019 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki Dominującej podjęło uchwałę w sprawie pokrycia straty za 2018 r. z niepodzielonych zysków z lat ubiegłych.

Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli

W wyniku podpisanej w dniu 31 grudnia 2019 r. umowy dezinvestycyjnej z Blue Line Engineering S.A. (opis w pkt. 3.1) kapitały mniejszości w spółkach: Unimot System Sp. z o.o., Blue Cold Sp. z o.o oraz Blue LNG Sp. z o.o. uległy likwidacji.

Grupa na sprzedaży aktywów netto Spółki Blue Cold Sp. z o.o. osiągnęła zysk w wysokości 3 508 tys. zł.

Grupa na zakupie aktywów netto Spółki Unimot System Sp. z o.o. osiągnęła stratę w wysokości 4 581 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia informację na dzień 31 grudnia 2018 r. o tych spółkach zależnych Grupy, w których występuje istotny kapitał udziałowców niesprawujących kontroli. Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli, a także zyski lub straty i inne całkowite dochody im przypadające uwzględniają udziałowców niesprawujących kontroli zarówno spółek zależnych bezpośrednio od Jednostki Dominującej, jak też ich spółek zależnych.

31.12.2018

w tysiącach złotych	Unimot System Sp. z o.o.	Blue Cold Sp. z o.o.	PPGW Sp. z o.o.	Blue LNG Sp. z o.o.	Razem
Procentowy udział w kapitale własnym udziałowców niesprawujących kontroli	41,26%	49,24%	41,26%	41,26%	
Aktywa trwałe	22 705	4 302	1 550	4 446	
Aktywa obrotowe	9 638	253	256	573	
Zobowiązania długoterminowe	(5 721)	(768)	(64)	(1 962)	
Zobowiązania krótkoterminowe	(7 691)	(8 617)	(1 561)	(2 642)	
Aktywa netto	18 931	(4 830)	181	415	
Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	7 811	(2 288)	75	171	5 769

Przychody ze sprzedaży	3 917	3	1 449	2 801	
Zysk/(strata) netto	(260)	(6 161)	(70)	(148)	
Inne całkowite dochody	-	-	-	-	
Zyski lub straty i inne całkowite dochody ogółem	(260)	(6 161)	(70)	(148)	
Zysk/(strata) netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli *	(154)	(3 001)	(31)	(64)	(3 250)
Inne całkowite dochody przypadające na udziałowców niesprawujących kontroli	-	-	-	-	
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(1 096)	(488)	153	293	
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	742	(15)	(48)	(180)	
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(649)	508	19	(122)	
Przepływy pieniężne netto, razem	(1 003)	5	124	(9)	

*zysk/(strata) netto przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli nie jest zawsze równy ich procentowemu udziałowi w kapitale własnym spółek zależnych, ze względu na zmianę procentowego udziału w ciągu roku.

Zysk/(strata) przypadająca na jedną akcję

Podstawowy zysk/(strata) przypadająca na akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na akcję na dzień 31 grudnia 2019 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 60 407 tys. zł (2018 r.: zysk netto 110 tys. zł) oraz średnią ważoną liczbę akcji zwykłych na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w liczbie 8 198 tys. szt. (2018 r.: 8 198 tys. szt.).

Średnia ważona liczba akcji użyta do wyliczenia rozwodnionych wyników na akcję na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosi 8 198 tys. szt. (2018 r.: 8 198 tys. szt.).

4.21 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK, INNYCH INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH ORAZ KREDYTÓW W RACHUNKACH BIEŻĄCYCH

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Grupy z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych. Informacje odnośnie ryzyka kursowego i ryzyka stopy procentowej, na jakie narażona jest Grupa przedstawiono w nocie 4.29.

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania długoterminowe		
Kredyty i pożyczki zabezpieczone na majątku Grupy	5 580	7 082
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 396	2 922
Zobowiązania z tytułu leasingu (na podstawie innych umów najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznanych)	5 118	-
Razem zobowiązania długoterminowe	13 094	10 004
Zobowiązania krótkoterminowe		
Krótkoterminowa część kredytów i pożyczek zabezpieczonych na majątku Grupy	1 193	1 086
Inne pożyczki	322	326
Krótkoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	1 988	2 161
Zobowiązania z tytułu leasingu (na podstawie innych umów najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznanych)	1 364	-
Razem zobowiązania krótkoterminowe	4 867	3 573
Kredyt w rachunku bieżącym	205 350	215 232
Razem	223 311	228 809

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych na dzień 31 grudnia 2019 r. (bez zobowiązań z tytułu leasingu finansowego):

<i>w tysiącach złotych</i>	Suma	Poniżej 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	6 773	1 193	2 273	1 932	1 375
Inne pożyczki	322	322	-	-	-
Razem	7 095	1 515	2 273	1 932	1 375

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych 31 grudnia 2018 r. (bez zobowiązań z tytułu leasingu finansowego):

<i>w tysiącach złotych</i>	Suma	Poniżej 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	8 168	1 086	7 082	-	-
Inne pożyczki	326	326	-	-	-
Razem	8 494	1 412	7 082	-	-

Harmonogram spłaty zobowiązań leasingowych:

<i>w tysiącach złotych</i>	Płatności z tytułu leasingu			Płatności z tytułu leasingu		
	Odsetki	Kapitał		Odsetki	Kapitał	
	31.12.2019			31.12.2018		
Do roku	2 104	116	1 988	2 281	120	2 161
od 1 do 5 Lat	2 489	93	2 396	3 019	97	2 922
Razem	4 593	209	4 384	5 300	217	5 083

Umowy leasingu nie przewidują konieczności uiszczania opłat warunkowych.

Harmonogram spłaty zobowiązań leasingowych (na podstawie innych umów najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznanych):

<i>w tysiącach złotych</i>	Płatności z tytułu leasingu			Płatności z tytułu leasingu		
	Odsetki	Kapitał		Odsetki	Kapitał	
	31.12.2019			31.12.2018		
Do roku	1 668	304	1 364	-	-	-
od 1 do 5 Lat	5 960	842	5 118	-	-	-
Razem	7 628	1 146	6 482	-	-	-

4.22 POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Pochodne instrumenty finansowe – aktywa finansowe:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Długoterminowe aktywa finansowe		
Kontrakty futures	-	987
Razem	-	987
Krótkoterminowe aktywa finansowe		
Kontrakty futures	12 123	33 190
Razem	12 123	33 190

Pochodne instrumenty finansowe – zobowiązania finansowe:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Długoterminowe zobowiązania finansowe		
Kontrakty futures	5 648	3 457
Razem	5 648	3 457
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe		
Kontrakty futures	2 421	8 365
Razem	2 421	8 365

Harmonogram zapadalności/okres rozliczenia pochodnych instrumentów finansowych - zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2019 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>	Suma	Poniżej 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Kontrakty futures	8 069	2 421	5 648	-	-
Razem	8 069	2 421	5 648	-	-

Harmonogram zapadalności/okres rozliczenia pochodnych instrumentów finansowych - zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2018 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>	Suma	Poniżej 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Kontrakty futures	11 822	8 365	3 457	-	-
Razem	11 822	8 365	3 457	-	-

4.23 ANALIZA UMÓW KREDYTÓW I POŻYCZEK

Analiza umów kredytowych i pożyczek na 31.12.2019 r.:

Nazwa firmy finansującej	Część długoterminowa	Część krótkoterminowa	Rodzaj zobowiązania	Data udzielenia	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawny Raiffeisen Bank Polska S.A.)	-	1 150	kredyt w rachunku bieżącym	2011-08-11	2020-06-30	hipoteka kaucyjna na nieruchomości wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy na środkach trwałych, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego oraz innych rachunków, cesja wierzytelności.
Bank Millennium S.A.	-	11 219	kredyt w rachunku bieżącym	2012-09-20	2020-05-21	hipoteka łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, poręczenie oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji przez Unimot Express Sp. z o.o.
mBank S.A.	-	104 750	kredyt odnawialny/ w rachunku bieżącym	2012-10-01	2020-10-23	hipoteka łączna na nieruchomości, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, cesja wierzytelności, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy na oleju napędowym.
mBank S.A.	-	-	kredyt odnawialny/ w rachunku bieżącym	2012-10-01	2021-03-19	weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, kaucja pieniężna w kwocie 1,1 mln PLN, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
ING Bank Śląski S.A.	-	85 185	kredyt odnawialny/ w rachunku bieżącym	2016-03-03	2020-05-31	zastaw rejestrowy na zapasach, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego oraz innych rachunków, cesja wierzytelności, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej.
BNP Paribas Bank Polska S.A.	-	-	Linia kredytowa/ faktoring odwrotny	2016-09-26	2026-09-26	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, zastaw lub zastaw rejestrowy na finansowanym lub refinansowanym produkcie, cesja odszkodowania z polisy ubezpieczeniowej, potwierdzona cesja wierzytelności, cicha cesja wierzytelności, zastaw rejestrowy na rachunku bankowym, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do dysponowania środkami finansowymi na wszystkich rachunkach bankowych w Banku.
BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawny Raiffeisen Bank Polska S.A.)	-	340	kredyt w rachunku bieżącym	2018-01-03	2020-06-30	zabezpieczenie poprzez limit kredytowy w Unimot S.A.
Bank Millennium S.A.	-	1 506	kredyt w rachunku bieżącym	2012-09-20	2020-05-21	zabezpieczenie poprzez limit kredytowy w Unimot S.A.
Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z/s w Knurowie (Wieleń)	195	130	kredyt inwestycyjny	2013-11-22	2022-06-20	weksel własny, hipoteka umowna na nieruchomości, cesja z polisy, sądowy zastaw rejestrowy, poręczenie BLE SA, pełnomocnictwo do rachunków, przelew z umów z odbiorcami z Wielenia.
Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z/s w Knurowie (Tuczno)	145	97	kredyt inwestycyjny	2014-04-03	2022-06-20	weksel własny, hipoteka umowna na nieruchomości, cesja z polisy, sądowy zastaw rejestrowy, poręczenie BLE SA, pełnomocnictwo do rachunków, przelew z umowy z Trumpf Mauxion Chocolates.
Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z/s w Knurowie (Białowieża)	690	166	kredyt inwestycyjny	2016-04-08	2025-03-30	weksel własny, hipoteka umowna na nieruchomości, cesja z polisy, sądowy zastaw rejestrowy, poręczenie Unimot System Sp. z o.o. i Unimot S.A., pełnomocnictwo do rachunków, przelew z umów z odbiorcami z Białowieży.
Bank Spółdzielczy w Płońsku	850	200	kredyt inwestycyjny	2014-05-14	2023-12-31	hipoteka umowna, poręczenie Blue Line Engineering S.A., Unimot S.A., Quantum 6, cesja wierzytelności, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego i innych rachunków, weksel własny.
Bank Gospodarstwa Krajowego	3 700	600	kredyt inwestycyjny	2016-01-27	2024-06-30	weksel in blanco; poręczenie wekslowe Unimot S.A., poręczenie cywilne BLE, hipoteka umowna do kwoty 12.760.058 zł, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy przyszłych, przelew wierzytelności, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia, oświadczenia o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 Unimot S.A., BLE, Unimot System
BNP Paribas Factor Sp. z o.o.	-	1 200	faktoring niepełny	2014-04-18	Umowa na czas nieokreślony	weksel własny, cesja wierzytelności.
Unimot Express Sp. z o.o.	-	322	pożyczka	2015-12-12	2020-12-31	brak zabezpieczenia
Razem	5 580	206 865				

Marża od zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych zależy od zmiennej stopy procentowej, do której się odnosi. Analiza przedziałowa marży jest zaprezentowana poniżej:

- WIBOR 1M – marża na poziomie 0,9 - 4,0%, WIBOR 3M – marża na poziomie 1,5 - 6,25%,
- LIBOR 1M – marża w przedziale 1,1% - 2%,
- EURIBOR 1M – marża w przedziale 1,1% - 1,45%.

W 2019 r., ani po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź odsetek.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. nie wystąpiły naruszenia kowenantów w umowach kredytowych posiadanych przez Grupę.

Analiza umów leasingowych na 31.12.2019 r.:

Nazwa firmy finansującej	Część długoterminowa	Część krótkoterminowa	Rodzaj zobowiązania	Data udzielenia	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Millenium Leasing Sp. z o.o.	2 170	1 484	leasing	2015-11-09	2024-08-05	Deklaracja wekslowa
Volkswagen Leasing Sp. z o.o.	8	120	Leasing	2013-08-01	2021-01-30	Deklaracja wekslowa
PKO Leasing S.A.	125	30	Leasing	2019-12-10	2022-11-01	Deklaracja wekslowa
Volkswagen Leasing Sp. z o.o.	65	177	Leasing	2013-04-13	2021-11-10	Deklaracja wekslowa
Millenium Leasing Sp. z o.o.	28	177	Leasing	2017-12-18	2020-12-31	Deklaracja wekslowa
Razem	2 396	1 988				

4.24 ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z DZIAŁALANOŚCI FINANSOWEJ

<i>w tysiącach złotych</i>	Stan na 01.01.2019	Zaciągnięcia /spłaty	Odsetki zapłacone	Różnice kursowe ujęte w rachunku wyników	Wycena zadłużenia	Nowe umowy leasingu finansowego	Stan na 31.12.2019
Kredyty w rachunku bieżącym	215 232	(2 108)	(7 957)	56	127	-	205 350
Kredyty bankowe	8 168	(1 161)	(234)	-	-	-	6 773
Pożyczki krótkoterminowe od jednostek powiązanych	326	16	(20)	-	-	-	322
Leasing finansowy	5 083	(2 601)	(130)	-	-	2 032	4 384
Leasing finansowy (na podstawie innych umów najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznanych)*	5 841	(1 137)	(260)	-	-	2 038	6 482
Razem	234 650	(6 991)	(8 601)	56	127	4 070	223 311

* Grupa ujęła leasing finansowy od 1 stycznia 2019 r. zgodnie z MSSF 16

<i>w tysiącach złotych</i>	Stan na 01.01.2018	Zaciągnięcia /spłaty	Odsetki zapłacone	Różnice kursowe ujęte w rachunku wyników	Wycena zadłużenia	Nowe umowy leasingu finansowego	Stan na 31.12.2018
Kredyty w rachunku bieżącym	140 575	103 382	(7 352)	(14 055)	(7 318)	-	215 232
Kredyty bankowe	9 368	(918)	(282)	-	-	-	8 168
Pożyczki krótkoterminowe od jednostek powiązanych	312	14	-	-	-	-	326
Pożyczki krótkoterminowe od jednostek pozostałych	-	970	(905)	(65)	-	-	-
Leasing finansowy	6 091	(3 259)	(192)	-	-	2 443	5 083
Razem	156 346	100 189	(8 731)	(14 120)	(7 318)	2 443	228 809

4.25 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Długoterminowe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych oraz pozostałych	185	167
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych oraz pozostałych	435	485
Razem	620	652

Świadczenia pracownicze:

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych zostały wyliczone przez niezależnego aktuarium na podstawie założeń:

w %	31.12.2019	31.12.2018
Stopa dyskonta	2,0%	2,9%
Przyszły wzrost płac	4,0%	2,0%
Inflacja	2,0%	2,0%

Zmiany stanu zobowiązań z tytułu określonych świadczeń w ciągu roku:

w tysiącach złotych	Odprawy emerytalne	Odprawy rentowe	Ekwiwalent za niewykorzystany urlop, odpis na ZFŚS, odprawy pośmiertne	Razem
Na dzień 1 stycznia 2018	50	5	664	719
Koszty bieżącego zatrudnienia	12	2	21	35
Koszty odsetek	2	-	4	6
Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu zmiany założeń	(3)	(1)	(54)	(58)
Świadczenia wypłacone	(2)	-	(48)	(50)
Na dzień 31.12.2018	59	6	587	652

w tysiącach złotych	Odprawy emerytalne	Odprawy rentowe	Ekwiwalent za niewykorzystany urlop, odpis na ZFŚS, odprawy pośmiertne	Razem
Na dzień 1 stycznia 2019	59	6	587	652
Koszty bieżącego zatrudnienia	13	1	23	37
Koszty odsetek	2	-	3	5
Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu zmiany założeń	(5)	(1)	(9)	(15)
Świadczenia wypłacone	-	-	(59)	(59)
Na dzień 31.12.2019	69	6	545	620

Wrażliwość zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na zmiany podstawowych założeń:

w % na dzień 31.12.2019	Zmiana w założeniach		Wpływ na świadczenia	
	Spadek	Wzrost	Wzrost/(spadek)	Wzrost/(spadek)
Stopa dyskonta	0,5%	0,5%	2,99%	(2,62)%
Przyszły wzrost płac	0,5%	0,5%	(2,55)%	2,88%
Inflacja	0,5%	0,5%	1,15%	(1,18)%

Koszty dotyczące zmiany rezerw ujęte są w wyniku finansowym jako koszty ogólnego zarządu oraz pozostałe koszty.

4.26 REZERWY KRÓTKOTERMINOWE

Pozostałe rezerwy:

w tysiącach złotych	31.12.2019	31.12.2018
Bilans otwarcia na 1 stycznia	830	-
Rezerwy utworzone w okresie	-	830
Rezerwy wykorzystane w okresie	(830)	-
Rezerwy rozwiązane w okresie	-	-
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	-	830

Na dzień 31.12.2018 r. pozostałe rezerwy obejmowały rezerwy na ewentualne roszczenie z tytułu przystąpienia spółki powiązanej Blue Cold Sp. z o.o. do spłaty kredytu za PSM ALFA Sp. z o.o.

4.27 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UMÓW Z KLIENTAMI

Krótkoterminowe:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
a) do jednostek powiązanych		
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	-
	-	-
b) do pozostałych jednostek		
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	3 070	13 390
	3 070	13 390
Razem	3 070	13 390

4.28 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE

Krótkoterminowe:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	92 766	87 081
Zobowiązania z tytułu podatków, ubezpieczeń, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	93 992	62 435
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	732	843
Rozliczenia międzyokresowe	13 853	2 463
Pozostałe zobowiązania	193	552
Razem	201 536	153 374

4.29 INSTRUMENTY FINANSOWE

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Aktywa

<i>w tysiącach złotych</i>	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty zabezpieczające	Środki pieniężne	Razem
Aktywa według sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2019					
a) Aktywa trwałe					
Pozostałe aktywa finansowe	131	-	-	-	131
Pozostałe należności długoterminowe	2 224	-	-	-	2 224
Aktywa z tytułu umów z klientami	9 184	-	-	-	9 184
b) Aktywa obrotowe					
Aktywa z tytułu umów z klientami	1 162	-	-	-	1 162
Należności (poza zaliczkami i należnościami z tytułu podatków)	252 122	-	-	-	252 122
Pozostałe aktywa finansowe	3 537	-	-	-	3 537
Pochodne instrumenty finansowe	-	12 123	-	-	12 123
Pozostałe aktywa obrotowe	5 497	-	-	-	5 497
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (z wyłączeniem środków pieniężnych w kasie)	-	-	-	38 753	38 753
Razem	273 857	12 123	-	38 753	324 733

<i>w tysiącach złotych</i>	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty zabezpieczające	Środki pieniężne	Razem
Aktywa według sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2018					
a) Aktywa trwałe					
Pozostałe aktywa finansowe	131	-	-	-	131
Pochodne instrumenty finansowe	-	987	-	-	987
Pozostałe należności długoterminowe	3 753	-	-	-	3 753
Aktywa z tytułu umów z klientami	5 252	-	-	-	5 252
b) Aktywa obrotowe					
Aktywa z tytułu umów z klientami	2 945	-	-	-	2 945
Należności (poza zaliczkami i należnościami z tytułu podatków)	227 726	-	-	-	227 726
Pozostałe aktywa finansowe	141	-	-	-	141
Pochodne instrumenty finansowe	-	33 190	-	-	33 190
Pozostałe aktywa obrotowe	6 247	-	-	-	6 247
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (z wyłączeniem środków pieniężnych w kasie)	-	-	-	46 992	46 992
Razem	246 195	34 177	-	46 992	327 364

Pasywa

<i>w tysiącach złotych</i>	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2019			
a) Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	5 580	-	5 580
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 396	-	2 396
Zobowiązania z tytułu leasingu (na podstawie innych umów najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznanych)	5 118	-	5 118
Pochodne instrumenty finansowe	-	5 648	5 648
b) Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	1 515	-	1 515
Kredyty w rachunku bieżącym	205 350	-	205 350
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 988	-	1 988
Zobowiązania z tytułu leasingu (na podstawie innych umów najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznanych)	1 364	-	1 364
Pochodne instrumenty finansowe	-	2 421	2 421
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań publicznoprawnych)	107 544	-	107 544
Razem	330 855	8 069	338 924

<i>w tysiącach złotych</i>	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2018			
a) Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	7 082	-	7 082
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 922	-	2 922
Pochodne instrumenty finansowe	-	3 457	3 457
b) Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)	1 412	-	1 412
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 161	-	2 161
Kredyt w rachunku bieżącym	215 232	-	215 232
Pochodne instrumenty finansowe	-	8 365	8 365
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań publicznoprawnych)	90 939	-	90 939
Razem	319 748	11 822	331 570

Pożyczki i należności własne zawierają pożyczki udzielone, należności handlowe oraz pozostałe (bez należności z tytułu podatków i zaliczek) oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Zobowiązania finansowe wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu zawierają kredyty w rachunku bieżącym, zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (bez zobowiązań z tytułu podatków).

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej

Wartość godziwa

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe lokaty bankowe, krótkoterminowe kredyty bankowe i kredyty w rachunku bieżącym: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.
- Należności handlowe oraz pozostałe należności, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, a także rozliczenia międzyokresowe kosztów: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.
- Długoterminowe zobowiązania z tyt. kredytów, pożyczek i instrumentów dłużnych, za wyjątkiem instrumentów o stałej stopie oprocentowania: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny charakter ich oprocentowania.
- Zobowiązania wobec jednostek powiązanych z tytułu instrumentów o stałej stopie oprocentowania: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na fakt, iż stopa oprocentowania jest zbliżona do stóp rynkowych instrumentów o podobnym ryzyku.
- Instrumenty pochodne: wartość godziwa jest oparta o cenę rynkową wynikającą z notowań giełdowych, jeśli taka jest dostępna. Jeśli cena rynkowa wynikająca z bieżących notowań nie jest dostępna dla danego instrumentu, wówczas wartość godziwa jest ustalana poprzez dyskontowanie różnicy pomiędzy kontraktową ceną instrumentu oraz ceną bieżącą instrumentu biorąc pod uwagę termin zapadalności kontraktu. Na dzień 31.12.2019 r. oraz na dzień 31.12.2018 r. instrumenty pochodne stosowane przez Grupę (terminowe transakcje wymiany walutowej FX Forward oraz terminowe transakcje commodities Futures) wycenione są według wartości godziwej z Poziomu 1, tj. w oparciu o dane pochodzące z aktywnego rynku.

Główne ryzyka finansowe, na które Grupa jest narażona w ramach prowadzonej działalności to: ryzyka rynkowe (obejmujące ryzyko zmian kursów walut, ryzyko zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych oraz ryzyko zmian cen), ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji Grupy na ryzyka, odpowiednia struktura organizacyjna i procedury pozwalają na lepszą realizację zadań. Grupa na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka finansowego, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację ich wpływu na sytuację finansową.

Ryzyko finansowe

Ryzyka finansowe, na które Spółka jest narażona w ramach prowadzonej działalności to:

- ryzyka rynkowe, obejmujące:
 - ryzyko zmian kursów walut,
 - ryzyko cenowe,
 - ryzyko zmian stóp procentowych.
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko utraty płynności.

Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji Grupy na ryzyka, odpowiednia struktura organizacyjna i procedury pozwalają na lepszą realizację zadań. Grupa na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka finansowego, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację ich wpływu na sytuację finansową.

Ryzyko rynkowe

Poprzez ryzyko rynkowe, na które narażona jest Grupa, rozumie się możliwość negatywnego wpływu na wyniki Grupy wynikające ze zmian kursów walutowych, cen rynkowych towarów i stóp procentowych.

Grupa aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Głównymi celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są: ograniczenie zmienności wyniku finansowego, zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych, zmniejszenie prawdopodobieństwa utraty płynności finansowej.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zależna przede wszystkim od sytuacji wewnętrznej w Grupie oraz warunków rynkowych.

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures). Stosuje się także hedging naturalny. Grupa stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Przykład stanowią transakcje zabezpieczające na rynku towarowym i walutowym, które są ściśle związane z kontraktami zawieranymi na rynku i realizowane są przez istniejący w Grupie dział zabezpieczeń. Grupa od 2017 r. nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Ryzyko zmiany kursów walut

W odniesieniu do ryzyka zmian kursów walutowych identyfikowane są następujące rodzaje ekspozycji:

- ekspozycja transakcyjna dotycząca zmienności wartości przepływów pieniężnych w walucie funkcjonalnej. Źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe są kontrakty skutkujące przepływami pieniężnymi, których wartość w walucie funkcjonalnej jest uzależniona od przyszłych poziomów kursów walut obcych względem waluty funkcjonalnej. Kluczowym źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe są wpływy z tytułu sprzedaży towarów.
- ekspozycja bilansowa dotycząca zmienności wartości wybranych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej w walucie funkcjonalnej. Źródłem ekspozycji bilansowej na ryzyko walutowe są pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej w walutach obcych, które na gruncie obowiązujących zasad rachunkowości, podlegają przeliczeniu na bazie bieżącego kursu waluty obcej względem waluty funkcjonalnej w związku z rozliczeniem lub okresową wyceną. Ekspozycja bilansowa dotyczy w szczególności: należności i zobowiązań denominowanych w walutach obcych, zobowiązań finansowych z tytułu zadłużenia w walutach obcych, środków pieniężnych w walutach obcych.

W Grupie obowiązuje procedura zabezpieczania kursów dla kalkulowanych cen i marż towarów zakupionych i sprzedawanych w różnych walutach. Grupa stosuje kontrakty forward i swap dla wszystkich pozycji aktywów i pasywów w pełnej wysokości podlegającej ryzyku zmiany kursów walut. Są to najprostsze, ale również najskuteczniejsze narzędzia pozwalające minimalizować ryzyko wahań kursów walutowych od momentu zakupu towarów do momentu ich sprzedaży dla transakcji realizowanych w różnych walutach.

Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe

Dane dotyczące sald w walutach obcych na dzień 31.12.2019 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>	w EUR	w USD	Pozostałe waluty	Razem
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3 391	13 423	3	16 817
Środki pieniężne	515	6 774	2	7 291
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	(7 852)	(194 211)	-	(202 063)
Pochodne instrumenty finansowe	-	4 054	-	4 054
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(3 169)	(23 939)	(4)	(27 112)
Ekspozycja na ryzyko kursowe dotyczące sald w walutach obcych	(7 115)	(193 899)	1	(201 013)

Dane dotyczące sald w walutach obcych na dzień 31.12.2018 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>	w EUR	w USD	Pozostałe waluty	Razem
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3 673	9 532	-	13 205
Środki pieniężne	1 140	2 866	2	4 008
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	-	(186 188)	-	(186 188)
Pochodne instrumenty finansowe	-	22 212	-	22 212
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(3 298)	(9 030)	-	(12 328)
Ekspozycja na ryzyko kursowe dotyczące sald w walutach obcych	1 515	(160 608)	2	(159 091)

Wzrost ekspozycji Grupy na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2019 r. wynika głównie ze zwiększonych sald zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów wymiany walut

Wpływ na wynik finansowy zmian kursów walut obcych na 31.12.2019 r. o 15% przedstawiono poniżej. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie pozostałe zmienne, a w szczególności stopy procentowe, pozostają na niezmiennym poziomie. Analiza za 2018 r. została przeprowadzona w ten sam sposób.

Wpływ różnic kursowych na wynik finansowy Grupy w związku ze zmianą kursu walut obcych:

Zmiana kursów walut obcych - wpływ na wynik finansowy roku		
w tysiącach złotych	Wzrost kursów walut obcych o 15 %	Spadek kursów walut obcych o 15 %
31.12.2019	(30 152)	30 152
31.12.2018	(23 864)	23 864

Ryzyko cenowe

Grupa nie posiada kapitałowych papierów wartościowych sklasyfikowanych, jako dostępne do sprzedaży lub wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, które są narażone na ryzyko cenowe.

Grupa narażona jest na ryzyko zmian cen sprzedawanych paliw, głównie oleju napędowego co w konsekwencji może wpłynąć na uzyskiwane przez Grupę wyniki. Zmiana cen na rynkach światowych, ma również wpływ na rynek krajowy, w związku z czym przy sprzedaży towarów może wygenerować się strata.

Ryzyko zmian cen towarów Grupa zabezpiecza odpowiednimi transakcjami hedgingowymi, zabezpieczającymi cenę produktu. Grupa wykorzystuje w tym celu dostępne na rynku instrumenty zabezpieczające, tj. kontrakty terminowe futures.

Stosowana w Grupie procedura zabezpieczania ceny oleju napędowego zakłada zawieranie transakcji o nominale odpowiadającym 100 % ilości oleju napędowego podatnego na ryzyko zmiany ceny. Strategie zawierania transakcji zabezpieczających odpowiadają formułom cenowym w kontraktach zakupowych. W przypadku upływu terminu obowiązywania transakcji zabezpieczających przed momentem sprzedaży towaru stosuje się ich rolowanie lub zawiera się swapy towarowe. Analogiczne podejście stosuje się także do zabezpieczania zapasu obowiązkowego oleju napędowego, który nie jest przedmiotem bieżącego obrotu.

Ekspozycja Grupy na ryzyko cenowe

Dane dotyczące sald otwartych transakcji pochodnych:

Na dzień 31.12.2019	Ilość w tonach	Wartość godziwa w tysiącach złotych
Aktywa niefinansowe		
Zapasy wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży	109 100	239 258
Razem	109 100	239 258

Na dzień 31.12.2019	Okres wyceny na który zawarte są instrumenty	Ilość w tonach	Wartość nominalna w tysiącach złotych
Zobowiązania finansowe			
Futures	styczeń 2020-lipiec 2021	(20 300)	(38 333)
Swap towarowy	styczeń 2020-czerwiec 2020	(71 200)	(162 551)
Razem		(91 500)	(200 884)
Ekspozycja na ryzyko cenowe dotyczące sald transakcji pochodnych		17 600	38 374

Na dzień 31.12.2018	Ilość w tonach	Wartość godziwa w tysiącach złotych
Aktywa niefinansowe		
Zapasy wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży	96 216	190 500
Razem	96 216	190 500

Na dzień 31.12.2018	Okres wyceny na który zawarte są instrumenty	Ilość w tonach	Wartość nominalna w tysiącach złotych
Zobowiązania finansowe			
Futures	styczeń 2019-lipiec 2021	(21 500)	(46 563)
Swap towarowy	styczeń 2019-czerwiec 2019	(62 500)	(117 299)
Razem		(84 000)	(163 862)
Ekspozycja na ryzyko cenowe dotyczące sald transakcji pochodnych		12 216	26 638

Poziom ekspozycji na ryzyko cenowe wynika w większości z poziomu zapasów LPG, których wartość nie jest zabezpieczana transakcjami pochodnymi.

Analiza wrażliwości instrumentów pochodnych na zmianę cen paliw

Oslabienie/umocnienie notowań produktu bazowego (wpływające na wzrost/spadek wartości godziwej zapasów oraz wzrost/spadek wartości godziwej instrumentów pochodnych) o 15% na 31 grudnia 2019 r. spowodowałoby (spadek)/wzrost wyniku finansowego o wartości zaprezentowane poniżej. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie pozostałe zmienne pozostają na niezmiennym poziomie. Analiza za 2018 r. została przeprowadzona w ten sam sposób.

Wpływ różnic cenowych na wynik finansowy Spółki:

w tysiącach złotych	Zysk/(strata)	
	Wzrost cen o 15 %	Spadek cen o 15 %
31.12.2019	5 756	(5 756)
31.12.2018	3 996	(3 996)

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej to możliwość niekorzystnego wpływu zmian stóp procentowych na wyniki Grupy. W 2019 r. Grupa narażona była na ten rodzaj ryzyka w związku z udzielaniem pożyczek oraz korzystaniem z zewnętrznych źródeł finansowania.

Współpracując z wieloma instytucjami finansowymi Grupa na bieżąco monitoruje poziom stóp procentowych każdorazowo negocjując poziom marży banku lub innej instytucji finansowej dla zawieranych produktów podlegających oprocentowaniu. Analogicznie Grupa postępuje z oprocentowaniem udzielonych pożyczek przez Grupę.

Ekspozycja Grupy na ryzyko zmiany stóp procentowych:

w tysiącach złotych	31.12.2019	31.12.2018
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Zobowiązania finansowe	(322)	(326)
Razem	(322)	(326)
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	-	44
Zobowiązania finansowe	(222 989)	(228 483)
Razem	(222 989)	(228 439)

Ryzyko zmiany stóp procentowych na wartości godziwe i przepływy pieniężne

Grupa nie posiada istotnych oprocentowanych aktywów finansowych, dlatego też przychody Grupy oraz przepływy pieniężne z działalności operacyjnej są w dużej mierze niezależne od zmian rynkowych stóp procentowych. Grupa jest bardziej narażona na ryzyko stóp procentowych od strony pożyczek i kredytów. Pożyczki udzielone o zmiennej stopie procentowej wystawiają Grupę na ryzyko stóp procentowych od strony przepływów pieniężnych.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych

(Spadek)/wzrost stopy procentowej o 150 bp na dzień sprawozdawczy zwiększyły/(zmniejszyły) kapitały własne oraz wynik finansowy o wartość zaprezentowaną w poniższej tabeli. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie pozostałe zmienne, a w szczególności kursy wymiany walut, pozostają niezmiennie. Analiza dla 2018 r. została przeprowadzona w ten sam sposób.

Wpływ zmiany stóp procentowych na wynik finansowy Spółki:

w tysiącach złotych	Wynik finansowy	
	Wzrost o 1,5 %	Spadek o 1,5 %
31.12.2019	(3 345)	3 345
31.12.2018	(3 427)	3 427

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to możliwość poniesienia przez Grupę straty finansowej na skutek niewywiązania się z zobowiązań przez dłużników Grupy.

Ryzyko kredytowe związane jest głównie z następującymi obszarami:

- z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży towarów,
- z wiarygodnością kredytową instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawiera się lub które pośredniczą w zawieraniu transakcji zabezpieczających, a także tych w których lokowane są wolne środki pieniężne,
- z kondycją finansową pożyczkobiorców.

Ryzyko kredytowe dotyczy w szczególności następujących pozycji bilansowych:

- należności z tytułu dostaw i usług,
- instrumenty pochodne,
- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- udzielone pożyczki,
- udzielone gwarancje i poręczenia.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe:

w tysiącach złotych	31.12.2019	31.12.2018
Pożyczki i pozostałe aktywa finansowe	3 668	272
Należności	254 346	231 479
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	12 123	33 190
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (z wyłączeniem środków pieniężnych w kasie)	38 753	46 992
Razem	308 890	311 933

Na dzień sprawozdawczy nie występowała znacząca koncentracja ryzyka kredytowego. Wartość księgową każdego aktywa finansowego przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe.

Udzielone pożyczki - szacowanie utraty wartości aktywów

Grupa udzieliła kilku pożyczek edukacyjnych dla osób będących na studiach wyższych. Wysokość szacowanej utraty wartości tych pożyczek jest pomijalna z punktu widzenia wyników osiągniętych przez Grupę na dzień 31 grudnia 2019 r.

Należności handlowe - szacowanie utraty wartości aktywów

Grupa od wielu lat współpracuje z dużą liczbą klientów, co wpływa na geograficzną dywersyfikację należności handlowych.

Grupa prowadzi restrykcyjną politykę nadawania limitów kupieckich, która jest kontynuowana od lat. Poprzez wewnętrzne działy Grupa prowadzi stały monitoring sald i nadzór nad wykorzystaniem limitów kupieckich. Wobec należności wymagalnych stosowany jest regulamin windykacji należności.

Zabezpieczenie należności stanowią ubezpieczenia jak też inne formy, np. gwarancje bankowe, hipoteki, blokady środków na rachunkach bankowych, zastawy rejestrowe na ruchomościach, akty poddania się egzekucji w trybie art. 777 k.p.c.

Grupa współpracuje z wiodącymi ubezpieczycielami należności: Atradius, Euler Hermes, Coface, KUKE. Wymienione podmioty wykazują znaczące potencjały finansowe oraz korzystają z zabezpieczeń w traktatach reasekuracyjnych, co do których nie ma informacji o zmianach w związku z epidemią koronawirusa. Postawa Ubezpieczycieli jest stabilna i wyważona, nie obserwujemy istotnych wahań w zakresie pokrycia limitowego, otwarte procesy negocjacji warunków ubezpieczenia przebiegają bez zakłóceń. Pojemność polis ubezpieczenia należności oscyluje na poziomie 80% stanu należności. Główny ubezpieczyciel Atradius – od kilku lat nie zwiększa swojego zaangażowania w branży petrochemicznej, utrzymując jedynie wieloletnie kontrakty.

Wg stanu na 31 grudnia 2019 r. 69,4% należności było objętych ubezpieczeniem, 3,1% pozyskanymi od klientów innymi formami zabezpieczeń, bez zabezpieczeń pozostawało 27,5%. W ostatniej grupie znajdują się podmioty renomowane (koncerny paliwowe) oraz podmioty niepodlegające ubezpieczeniu, jak jednostki administracji publicznej czy osoby fizyczne (dywersyfikacja ryzyka z uwagi na duże rozdrobnienie należności).

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Należności handlowe ubezpieczone od ryzyka kredytowego - od jednostek niepowiązanych	152 736	135 606

Struktura wiekowa należności handlowych

Wartość brutto:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Nieprzeterminowane	176 888	144 178
Przeterminowane, w tym:	50 006	61 688
1-30 dni	37 916	38 845
31-60 dni	3 086	15 209
60-180 dni	1 206	2 570
181-365 dni	2 461	1 441
Powyżej 365 dni	5 337	3 623
Razem	226 894	205 866

Utrata wartości:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Nieprzeterminowane	(276)	(293)
Przeterminowane, w tym:	(6 448)	(1 791)
1-30 dni	(81)	(104)
31-60 dni	(282)	(46)
60-180 dni	(228)	(85)
181-365 dni	(1 299)	(608)
Powyżej 365 dni	(4 558)	(948)
Razem	(6 724)	(2 084)

Wartość netto:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Nieprzeterminowane	176 612	143 885
Przeterminowane, w tym:	43 558	59 897
1-30 dni	37 835	38 741
31-60 dni	2 804	15 163
60-180 dni	978	2 485
181-365 dni	1 162	833
Powyżej 365 dni	779	2 675
Razem	220 170	203 782

Zwiększenia i zmniejszenia odpisów aktualizujących należności handlowe:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Bilans otwarcia na 1 stycznia	(2 084)	(948)
Utworzenie	(6 824)	(3 042)
Wykorzystanie	246	306
Rozwiązanie	1 938	1 600
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	(6 724)	(2 084)

Na dzień 31.12.2019 r. należności handlowe w kwocie 176 612 tys. zł nie były przeterminowane, ani nie utraciły wartości (31.12.2018 r.: 143 885 tys. zł). Na dzień 31.12.2019 r. należności handlowe w kwocie 43 558 tys. zł (31.12.2018 r.: 59 897 tys. zł) były przeterminowane, ale nie stwierdzono utraty ich wartości. Należności te dotyczą w głównej mierze klientów, których należności są ubezpieczone lub zabezpieczone oraz z którymi Spółka współpracuje od wielu lat.

Na dzień 31.12.2019 r. należności handlowe w kwocie 6 724 tys. zł (31.12.2018 r.: 2 084 tys. zł) zostały zweryfikowane jako należności co do których stwierdzono utratę wartości lub uwzględniono jako potencjalnie utracone zgodnie z MSSF 9, w związku z czym w 2019 r. zostały objęte odpisem w wysokości 6 724 tys. zł (31.12.2018 r.: 2 084 tys. zł).

Grupa oczekuje, że realizacja nieprzeterminowanych należności handlowych przez kontrahentów nastąpi nie później niż dwanaście miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego.

Grupa ocenia, że ryzyko nieuregulowania należności przez kontrahenta w zakresie należności nieprzeterminowanych oraz należności przeterminowanych nieobjętych odpisem jest znikome, ze względu na efektywne zarządzanie kredytem kupieckim i windykacją. Grupa m.in. wyznacza limity dla poszczególnych kontrahentów i ustanawia zabezpieczenia oraz ma możliwość dokonywania kompensaty wzajemnych wierzytelności.

Środki pieniężne - szacowanie utraty wartości aktywów

Spółka lokuje wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyłącznie w podmiotach działających w sektorze finansowym. Analiza ekspozycji na ten rodzaj ryzyka, przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2019 r. dla kwoty 38 463 tys. zł, co stanowi 99,04 % ogółu środków pieniężnych Spółki (pozostałe są to środki pieniężne w drodze i w kasie), wykazała, że są to w przeważającej części banki posiadające rating na poziomie najwyższym, średniowysokim i średnim, a także dysponujące wysokimi kapitałami własnymi oraz wiodącą i stabilną pozycją rynkową w Polsce. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez analizę ratingów kredytowych oraz ograniczenie poziomu koncentracji środków w poszczególnych instytucjach finansowych.

<i>w tysiącach złotych</i>	Rating Moody's	Rating Fitch	Rating S&P	31.12.2019	31.12.2018
Bank1	Baa1	BBB	BBB+	45,4%	34,8%
Bank2	Aa3	A+	A	14,6%	5,5%
Broker1	-	-	-	14,0%	-
Bank3	A2	A	-	10,5%	12,5%
Broker2	-	-	-	7,2%	39,7%
Bank4	Baa3	BBB-	-	5,2%	6,0%
Pozostałe banki	-	-	-	3,1%	1,5%

Pomimo koncentracji ryzyka kredytowego związanego ze środkami pieniężnymi i lokatami u jednego głównego banku a także brakiem ratingów dla brokerów Grupa ocenia, że ze względu na współpracę wyłącznie z renomowanymi instytucjami finansowymi, jak również bieżący monitoring ich wyników finansowych, nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe wynikające ze zdeponowania środków finansowych w tych instytucjach.

Wysokość szacowanej utraty wartości środków pieniężnych jest nieistotna z punktu widzenia wyników osiągniętych przez Spółkę na dzień 31 grudnia 2019 r.

Transakcje w instrumenty pochodne - szacowanie utraty wartości aktywów

Grupa zawiera transakcje w instrumentach pochodnych w podmiotach działających w sektorze finansowym. Analiza ekspozycji na ten rodzaj ryzyka, przeprowadzona na 31 grudnia 2019 r. dla kwoty 5 565 tys. zł, wykazała, że są to w przeważającej części banki i brokerzy posiadające rating na poziomie najwyższym, średniowysokim i średnim, a także dysponujące wysokimi kapitałami własnymi oraz wiodącą i stabilną pozycją rynkową w Polsce. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez analizę ratingów kredytowych oraz ograniczenie poziomu koncentracji transakcji w poszczególnych instytucjach finansowych.

W celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego Grupa dokonuje rozliczeń netto do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych zawartych z danym podmiotem.

Poziom koncentracji wartości godziwej transakcji pochodnych z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych:

w tysiącach złotych	Rating Moody's	Rating Fitch	Rating S&P	31.12.2019	31.12.2018
Broker1	-	-	-	72,9%	-
Bank1	A2	A	-	27,1%	92,7%
Bank2	Baa1	BBB	BBB+	-	6,2%
Pozostałe bank	-	-	-	-	1,1%

Pomimo koncentracji ryzyka kredytowego związanego z wyceną transakcji w instrumentach pochodnych u jednego głównego brokera a także brakiem ratingu dla tego brokera Grupa ocenia, że ze względu na dobrą, dotychczasową współpracę z tym Brokerem a także monitorowanie jego wyników finansowych oraz innych informacji rynkowych i pozarynkowych wskazujących na jego sytuację finansową, nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe wynikające z wyceny transakcji w instrumentach pochodnych.

Ryzyko utraty płynności

Ryzyko utraty płynności jest to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Grupę jej zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności. Grupa podejmuje działania mające na celu zapewnienie stabilnego i efektywnego finansowania działalności.

W zarządzaniu płynnością Grupa kieruje się następującymi zasadami:

- zapewnienie stabilnego i zdywersyfikowanego finansowania od instytucji zewnętrznych,
- przeznaczanie nadwyżek finansowych na spłatę zadłużenia odsetkowego bądź efektywne lokowanie ich w bezpieczne instrumenty,
- limity kredytowe dla partnerów handlowych,
- ściągłość należności zgodnie z ich terminami płatności, ewentualnie wystawianie not odsetkowych,
- efektywne zarządzanie pozostałymi elementami kapitału obrotowego.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych wraz z płatnościami odsetek na dzień 31.12.2019 r.:

w tysiącach złotych	Wartość bilansowa	Zakon- traktowana wartość przepływów	do 1 m-ca	od 1 m-ca do 3 m-ca	od 3 m-ca do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	4 384	4 593	179	354	1 571	2 489	-
Zobowiązania z tytułu leasingu (na podstawie innych umów najmu i dzierżawy wcześniej nie rozpoznanych)	6 482	7 628	145	279	1 244	5 960	-
Kredyt w rachunku bieżącym	205 350	205 350	205 350	-	-	-	-
Inne zobowiązania oprocentowane	7 095	8 237	53	325	1 354	5 003	1 502
Pochodne instrumenty finansowe	8 069	8 069	2 186	235	-	5 648	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatków)	107 544	107 544	107 544	-	-	-	-
Razem	338 924	341 421	315 457	1 193	4 169	19 100	1 502

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych wraz z płatnościami odsetek na dzień 31.12.2018 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość bilansowa	Zakon- traktowana wartość przepływów	do 1 m-ca	od 1 m-ca do 3 m-ca	od 3 m-ca do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5 083	5 300	225	431	1 625	3 019	-
Kredyty w rachunku bieżącym	215 232	215 232	215 232	-	-	-	-
Inne zobowiązania oprocentowane	8 494	9 182	61	369	1 559	7 193	-
Pochodne instrumenty finansowe	11 822	11 822	140	-	8 225	3 457	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatków)	90 939	90 939	90 939	-	-	-	-
Razem	331 570	332 475	306 597	800	11 409	13 669	-

Zarządzanie kapitałami

W celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji Grupa zarządza kapitałem w taki sposób, aby zapewnić przyszły rozwój przy jednoczesnym maksymalizowaniu zwrotu z kapitału dla akcjonariuszy. Poziom zwrotu z kapitału Grupa monitoruje za pomocą wskaźnika rentowności kapitału ROE (zysk netto/kapitał własny). Poziom tego wskaźnika na 31 grudnia 2019 r. wynosi 24,3 % (odpowiednio na 31 grudnia 2018 r. -1,6 %).

Ponadto w procesie zarządzania płynnością i kapitałem Grupa zwraca także uwagę na wskaźniki:

- wskaźnik pokrycia aktywów (kapitał własny/suma aktywów), poziom tego wskaźnika na 31 grudnia 2019 r. wynosi 35,9% (odpowiednio na 31 grudnia 2018 r. 32,0%).
- wskaźnik płynności bieżącej (aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe), poziom tego wskaźnika na 31 grudnia 2019 r. wynosi 1,4 (odpowiednio na 31 grudnia 2018 r. 1,3).

W celu optymalnego zarządzania kapitałem, utrzymania płynności i zdolności kredytowej pozwalającej na uzyskanie i utrzymanie finansowania zewnętrznego, Grupa w długim okresie dąży do utrzymania wskaźnika pokrycia aktywów na poziomie nie niższym od 20 %, natomiast wskaźnika płynności bieżącej na poziomie nie niższym od 1,1.

4.30 ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Grupa posiadała następujące zobowiązania warunkowe na dzień 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2018 r.:

Kwota gwarancji dotyczących zobowiązań Jednostki Dominującej Unimot S.A. wobec osób trzecich, wystawionych w toku bieżącej działalności na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła odpowiednio 30,52 mln pln i 1,7 mln euro oraz 61,17 mln pln i 1,45 mln euro. Dotyczyły one głównie: gwarancji cywilnoprawnych związanych z zabezpieczeniem należytego wykonania umów oraz gwarancji publicznoprawnych wynikających z przepisów powszechnie obowiązujących zabezpieczających prawidłowość prowadzenia działalności koncesjonowanych w sektorze paliw ciekłych i wynikających z tej działalności należności podatkowych, celnych itp.

Wartość akredytyw standby wystawionych na zlecenie Jednostki Dominującej Unimot S.A. na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła odpowiednio 19,4 mln usd i 0 mln usd.

Jednostka Dominująca udzieliła poręczenie cywilne za zobowiązania jednostki powiązanej osobowo niekonsolidowanej w kwotach na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. odpowiednio 2,5 mln pln i 1,6 mln pln.

Jednostka Dominująca Unimot S.A. wystawiła gwarancje, poręczenia cywilne i poręczenia wekslowe za zobowiązania jednostek powiązanych konsolidowanych w kwotach na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. odpowiednio 36,7 mln pln i 29,87 mln pln.

Kwota gwarancji dotyczących zobowiązań spółek zależnych wobec osób trzecich, wystawionych w toku bieżącej działalności na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła odpowiednio 21,74 mln pln i 15,24 mln pln.

Spółki powiązane posiadały poręczenia wobec osób trzecich na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. wynoszące odpowiednio 13,10 mln pln i 14,15 mln pln.

Jednostka Dominująca Unimot S.A. udzieliła poręczenie za zobowiązania jednostek powiązanych osobowo niekonsolidowanych z tytułu umów parasolowych w kwotach na dzień 31 grudnia 2019 r. 3,5 mln pln.

4.31 PODMIOTY POWIĄZANE

Określenie podmiotów powiązanych

Grupa zawiera transakcje z Jednostką Dominującą oraz jednostkami powiązanymi wyszczególnionymi poniżej.

Jednostki powiązane konsolidowane:

- Unimot System Sp. z o.o.
- Blue LNG Sp. z o.o.
- Blue Cold Sp. z o.o.
- Unimot Paliwa Sp. z o.o.
- Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.
- Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. SK.A.
- Tradea Sp. z o.o.
- Unimot Ukraine LLC
- Unimot Asia LLC
- Unimot Energy LLC

Jednostki powiązane niekonsolidowane:

- Unimot Express Sp. z o.o. (jednostka dominująca)
- Zemadon Limited (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)
- Ammerviel Limited (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)
- Unimot Truck Sp. z o.o. (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Należności krótkoterminowe:		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	45	79
Zobowiązania krótkoterminowe:		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	283	196
Pożyczki otrzymane:		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	322	326

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Przychody ze sprzedaży produktów		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	228	-
Przychody ze sprzedaży usług		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	214
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	22	340
Zakup towarów, materiałów i środków trwałych		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	27	12
Zakup usług		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	592	598
Pozostałe przychody		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Pozostałe koszty		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Przychody finansowe		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Koszty finansowe		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	292	150
Koszty dotyczące odpisów na należności		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Koszty dotyczące wątpliwych zobowiązań		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-

Jednostki powiązane niekonsolidowane:

PZL Sędziszów S.A. (jednostka stowarzyszona z Unimot Express Sp. z o.o.)

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Należności krótkoterminowe:		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	403	236

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Przychody ze sprzedaży usług		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	4	5
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	381	343
Zakup towarów, materiałów i środków trwałych		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	88	-
Zakup usług		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	512	12
Pozostałe przychody		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Pozostałe koszty		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Przychody finansowe		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	30	19
Koszty finansowe		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Koszty dotyczące odpisów na należności		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-
Koszty dotyczące wątpliwych zobowiązań		
- jednostki powiązane (niekonsolidowane)	-	-

W bieżącym okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano indywidualnych transakcji przeprowadzonych pomiędzy Spółkami Grupy, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres i ich wartość. Transakcje zawarte przez Spółki Grupy wchodzą w zakres normalnych, codziennych operacji gospodarczych, przeprowadzonych na zasadach i warunkach rynkowych. Transakcje te dotyczyły głównie zakupów materiałów i usług na potrzeby bieżącej działalności operacyjnej (paliwa, energia, usługi najmu).

Grupa w badanym okresie oraz w okresie porównawczym udzieliła poręczeń cywilnych, poręczeń wekslowych oraz wystawiła gwarancje za zobowiązania jednostek powiązanych - szczegóły w nocie 4.30.

4.32 NOTA OBJAŚNIAJĄCA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Zmiana stanu należności wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(57 627)	3 983
Zmiana stanu należności z tytułu należności odsetkowych	100	-
Zmiana stanu należności z aktywa prawa do użytkowania aktywów	222	-
Zmiana stanu należności z tytułu sprzedaży udziałów jednostek zależnych	74	-
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(57 231)	3 983

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Zmiana stanu zapasów wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(48 758)	-
Zmiana stanu zapasów z tytułu sprzedaży udziałów jednostek zależnych	(76)	-
Zmiana stanu zapasów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(48 834)	-

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Zmiana stanu rezerw wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	1 197	-
Zmiana stanu rezerw z tytułu sprzedaży udziałów jednostek zależnych	830	-
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	2 027	-

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Zmiana stanu zobowiązań wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	48 550	(63 323)
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	-	832
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedaży udziałów jednostek zależnych	5 695	251
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu zakupu udziałów jednostek zależnych	(4 950)	-
Zmiana stanu zobowiązań odsetkowych	(570)	-
Zmiana stanu zobowiązań w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	48 725	(62 240)

4.33 ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

- **Pandemia koronawirusa COVID-19.**

Szacunek wpływu pandemii koronawirusa COVID-19 na działalność i sytuację finansową Grupy Kapitałowej

Zarząd Jednostki Dominującej na bieżąco analizuje informacje dotyczące rozprzestrzeniania się koronawirusa COVID-19 na świecie, a zwłaszcza w Polsce i regionie, co wynika z geograficznego podstawowego zakresu działalności Grupy Kapitałowej UNIMOT. Największe znaczenie Zarząd przywiązuje do informacji przekazywanych przez Rząd Polski, Narodowy Bank Polski i inne naczelne krajowe instytucje państwowe.

W oparciu o obecnie dostępne informacje Zarząd Jednostki Dominującej nie widzi zagrożenia w kontynuacji dostaw klientom naszych podstawowych produktów tj. oleju napędowego, biopaliw, LPG, energii elektrycznej i pozostałych produktów ropopochodnych. Dostęp do paliw, obok żywności i lekarstw, wydaje się mieć kluczowe znaczenie dla władz państwowych i społeczeństwa. Grupa jest czołowym importerem zarówno oleju napędowego, jak i LPG oraz asfaltów i jest przygotowana do dalszej działalności w tych segmentach. Do tej pory nasi dostawcy nie sygnalizują ograniczeń w eksporcie ww. produktów.

Na chwilę obecną, z uwagi na dynamicznie zmieniające się otoczenie, Zarząd Jednostki Dominującej nie jest w stanie w sposób precyzyjny określić ostatecznego wpływu pandemii koronawirusa COVID-19 oraz ograniczeń wprowadzanych przez Rząd Polski oraz Unię Europejską na działalność i perspektywy Grupy Kapitałowej UNIMOT. Zakres wpływu uzależniony jest przede wszystkim od czasu trwania pandemii w naszym regionie, co bezpośrednio wpływa na ograniczenia handlowe i zmiany popytowo-podażowe, co z kolei jest kluczowe dla działalności spółek handlowych.

Niemniej jednak, Zarząd Jednostki Dominującej, dopuszczając negatywny wpływ na sprzedaż w krótkim terminie, szacuje, że w kolejnych miesiącach pandemia będzie miała niewielki, ale negatywny wpływ na główny biznes, czyli handel olejem napędowym. Grupa może również stać się beneficjentem zmian rynkowych, które zachodzą lub zajdą w wyniku rozprzestrzeniania się pandemii koronawirusa COVID-19 oraz wprowadzanych przez władze ograniczeń.

Pierwszym efektem mającym miejsce jest spadek cen ropy naftowej w wyniku „wojny cenowej” pomiędzy Arabią Saudyjską a Rosją. Zdarzenie to wpływa korzystnie na naszą działalność. Grupa prowadzi politykę 100% zabezpieczania się przed ryzykami cen, więc gwałtowne ich zmiany nie wpływają na wyniki. Niższe ceny zakupu poprawiają natomiast płynność finansową Grupy ograniczając jej ekspozycję na kredyty bankowe. Mniejsza wartość sprzedawanych paliw ogranicza natomiast zobowiązania kontrahentów przy jednoczesnym uwolnieniu kredytów kupieckich, co daje możliwość zwiększenia sprzedaży.

Pogłębiające się *contango* na rynku diesla obniża z kolei koszt zapasu obowiązkowego. Spadające ceny uprawnień do emisji CO₂ obniżają natomiast koszt wykonania NCR (obniżenia emisyjności miksu importowego).

Dodatkowo, koszty naszej działalności uzależnione są też od warunków kredytów bankowych – w obecnej sytuacji koszty kapitału spadają wraz z obniżeniem stóp procentowych przez amerykański FED.

Zgadając się z dostępnymi analizami rynkowymi Zarząd Jednostki Dominującej spodziewa się zmniejszonego popytu na paliwa w Polsce – wygląda jednak na to, że nałoży się to na sezonowy szczyt koniunktury. Dodatkowo, z jednej strony na rynku europejskim pojawi się nadwyżka produktu, dzięki której ceny zakupowe będą spadać, z drugiej strony brak zbytu na niektóre paliwa u rodzimych producentów (m.in. JET, LPG, benzyna) będzie powodował konieczność ograniczenia przerobu ropy, co przełoży się także na spadek produkcji innych paliw, w tym oleju napędowego. Zdaniem Zarządu kontynuacja obniżenia konsumpcji paliw przy jednoczesnej presji podażowej ropy i produktów gotowych będzie tworzyć dla Grupy w kolejnych miesiącach pozytywne otoczenie rynkowe.

Biorąc pod uwagę powyższe, Zarząd Jednostki Dominującej zakłada krótkookresowy spadek sprzedaży paliw (spadek popytu na ON, biopaliwa, LPG i częściowo asfalty u końcowych odbiorców) – zwłaszcza w okresie druga połowa marca-czerwiec 2020 r., ale w dłuższym terminie sprzedaż powinna być zgodna z pierwotnymi założeniami. Jednocześnie Zarząd nie spodziewa się spadku marż – spadające kluczowe składniki kosztów importu dają bowiem swego rodzaju poduszkę marżową potrzebną do konkutowania o klientów w środowisku niższego popytu.

Grupa prowadzi restrykcyjną politykę nadawania limitów kupieckich, która realizowana jest od wielu lat. Poprzez wewnętrzne działy Grupa prowadzi stały monitoring sald i nadzór nad wykorzystaniem limitów kupieckich. Wobec należności wymagalnych stosowany jest regulamin windykacji należności.

Zabezpieczenie należności stanowią ubezpieczenia jak też inne formy, np. gwarancje bankowe, hipoteki, blokady środków na rachunkach bankowych, zastawy rejestrowe na ruchomościach, akty poddania się egzekucji w trybie art. 777 k.c.

Grupa współpracuje z wiodącymi ubezpieczycielami należności: Atradius, Euler Hermes, Coface i KUKE. Wymienione podmioty wykazują znaczący potencjał finansowy oraz korzystają z zabezpieczeń w traktatach reasekuracyjnych, co do których nie ma informacji o zmianach w związku z koronawirusem. Na dzień dzisiejszy postawa ubezpieczycieli jest stabilna i wyważona, nie obserwujemy istotnych wahań w zakresie pokrycia limitowego, otwarte procesy negocjacji warunków ubezpieczenia przebiegają bez zakłóceń. Pojemność polis ubezpieczenia należności oscyluje na poziomie około 80% stanu należności. Według naszych informacji Atradius od kilku lat nie zwiększa swojego zaangażowania w branży petrochemicznej, utrzymując jedynie wieloletnie kontrakty.

Wg stanu na 31 grudnia 2019 r. 69,4% należności było objętych polisami ubezpieczeniowymi, 3,1% pozyskanymi od klientów innymi formami zabezpieczeń, a bez zabezpieczeń pozostawało 27,5%. Jednak podkreślić należy, że w ostatniej grupie znajdują się podmioty renomowane (koncerny paliwowe), należności od podmiotów powiązanych oraz od podmiotów niepodlegających ubezpieczeniu, jako jednostki administracji publicznej czy osoby fizyczne gdzie dywersyfikacja ryzyka z uwagi na duże rozdrobnienie należności jest wysoka.

Zarząd Jednostki Dominującej szacuje, że Skonsolidowana EBITDA Skorygowana może w okresie druga połowa marca-czerwiec 2020 r. być niższa niż pierwotnie zakładano. Jednocześnie Zarząd podkreśla, że okres styczeń-luty 2020 r. był dla Grupy niezwykle udany, a wolumeny oraz wstępne wyniki finansowe za ten okres są wyraźnie wyższe niż zakładała prognoza. Zarząd zakłada również, że II półrocze 2020 r. przyniesie Grupie rezultaty finansowe podobne do pierwotnie zakładanych.

Obecnie Zarząd Jednostki Dominującej nie dokonuje zmiany prognozy Skonsolidowanej EBITDA Skorygowanej na rok 2020.

Dodatkowo Zarząd Spółki zapewnia, że nie są planowane także znaczące akwizycje w najbliższych kwartałach.

Zgodnie z polityką dywidendową, planowana jest wypłata dywidendy w wysokości 30% zysku netto Unimot S.A. Ponowna analiza i ewentualna korekta rekomendacji co do wysokości dywidendy zostanie podjęta przez Zarząd Jednostki Dominującej na tydzień przed odbyciem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki.

▪ **Zabezpieczenie na udziałach spółek zależnych**

W dniu 18 marca 2020 r. Emitent złożył wniosek o wpis do rejestru zastawów zastawu rejestrowego na udziałach spółek zależnych (100% udziałów w spółkach zależnych Tradea Sp. z o.o., Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. i Unimot Paliwa Sp. z o.o.), celem zabezpieczenia potencjalnych roszczeń regresowych większościowego akcjonariusza Unimot Express Sp. z o.o. wobec Emitenta.

Zastaw ma zostać wpisany, w związku z hipotekami ustanowionymi na nieruchomościach Unimot Express Sp. z o.o. jako zabezpieczenie jednego z limitów kredytowych udzielonych Emitentowi i Tradea sp. z o.o. przez jeden z banków. Roszczenia regresowe mogą powstać w przypadku zaspokojenia przez Unimot Express Sp. z o.o. wierzytelności banku z tytułu ww. kredytu. Wartość limitu kredytowego wynosi 59 mln zł, natomiast maksymalna wartość zabezpieczenia na udziałach spółek zależnych wynosi łącznie ponad 51 mln zł.

Zawadzkie, 25 marca 2019 r.

.....
Adam Sikorski
Prezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Robert Brzozowski
Wiceprezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Marek Moroz
Wiceprezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Małgorzata Walnik
Osoba sporządzająca sprawozdanie